

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Gent Jansson, Finansinspektionen, Box 6750, 113 85 Stockholm.

Beställningsadress: Thomson Fakta AB, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tfn 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.

Prenumerera också per e-post på www.fi.se.

ISSN 1102-7460

INNEHÅLL

FFFS 2004:20

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner	1
Definitioner	2
Dispens	3
2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisning	3
Tillämpning av internationella redovisningsstandarder	3
Pantförskrivna egendom	4
Konsortielån	4
Förvaltade medel	5
Övertagen egendom	5
Repor och andra återköpstransaktioner	5
Värdepapperisering	6
3 kap. Balansräkning och resultaträkning	6
Balansräkningens och resultaträkningens innehåll	6
Avvikelser från balansräkningens uppställningsform	6
4 kap. Värderingsregler	7
Värdering av finansiella instrument	7
Värdering av övertagen egendom	7
Nettoförsäljningsvärde och verkligt värde för tillgångar och skulder	7
Nettoförsäljningsvärde och verkligt värde för övertagna fastigheter	8
Värdering av lånefordringar	9
Säkringsredovisning	9
Pensionsåtaganden	9
5 kap. Tilläggsupplysningar	9
<i>Balansräkningen</i>	9
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9
Klassificering av finansiella instrument	10
Upplysningar om värdepapper	10
Löptidsinformation	11
Innehav i kreditinstitut	11
Leasingaffärer	12
Byggnader och mark i den egna verksamheten	12
Uppdelning av lånefordringar på kategorier av låntagare	12
Uppdelning av lånefordringar på geografiska områden	13
Omstrukturerade lånefordringar samt omklassificerade osäkra lånefordringar	14
Transfereringsrisk	14
Övertagen egendom	14
Övertagen egendom som utgörs av fastigheter	15
Undantag från plikten att upplysa om övertagna fastigheter	16
Poster inom linjen	17
Medel som förvaltas i eget namn men för tredje mans räkning	18
Pensionsförpliktelser	18

Obeskattade reserver	18
Fond för verkligt värde	18
Upplysningar om verkligt värde	18
Upplysningar om bokförda över- och undervärden	21
Särskilda upplysningar om derivat	21
Efterställda tillgångar	23
<i>Resultaträkningen</i>	23
Räntor	23
Leasing	24
Erhållna utdelningar	24
Provisioner	24
Nettoresultat av finansiella transaktioner	25
Pensionskostnader	25
Ersättningar till ledande befattningshavare	26
Kreditförluster, netto	28
Värdeförändring på övertagen egendom	28
Fastigheter som övertagits som skydd för fordran	29
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	29
Intäkternas geografiska fördelning	29
Kostnader för efterställda skulder	30
Övriga upplysningar	30
Förvaltnings- och förmedlingstjänster	30
Upplysningar om finansiella risker och andra risker	31
Marknadsrisker	32
Kreditrisker	33
Värdepapperisering	34
Utländsk valuta	35
Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper	35
Lånefordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde	35
Föreskriftsenlighet	36
Upplysningar om övergången till internationella redovisningsstandarder	36
6 kap. Förvaltningsberättelse och kapitaltäckningsanalys	37
Förvaltningsberättelse	37
Övervärden i fondförsäkringsrörelse	37
Kapitaltäckningsanalys	38
Nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelse regler	39
7 kap. Koncernredovisning	40
Tillämpning av årsredovisningsregler i koncernredovisningen	40
Koncernredovisning i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen	40
8 kap. Delårsrapport	40
Grundläggande regler	40
Särskilda värderingsregler	41
Balans- och resultaträkningar	41
Särskilda upplysningsregler	42
Insändande av delårsrapport	42
Delårsrapport i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen	43
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	43
Bilaga 1 Balansräkningens poster	45
Tillgångar	45
Skulder, avsättningar och eget kapital	49

Poster inom linjen	52
Bilaga 2 Resultaträkningens poster	54
Bilaga 3 Resultaträkningens uppställningsform	60

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Gent Jansson, Finansinspektionen, Box 6750, 113 85 Stockholm.
Beställningsadress: Thomson Fakta AB, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tfn 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.
Prenumerera också per e-post på www.fi.se.
ISSN 1102-7460

FFFS 2004:20

Utkom från trycket
den 30 december 2004

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag;

beslutade den 17 december 2004.

Finansinspektionen föreskriver¹

dels föreskrifter i 1–7 kap. och 8 kap. 1–9 §§ med stöd av 4–8 §§ förordningen (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag samt 19 a § förordningen (1992:308) om utländska filialer m.m.,

dels föreskrifter i 8 kap. 10 § med stöd av 5 kap. 2 § första stycket 9 förordningen (2004:329) om bank- och finansieringsrörelse, 6 § 3 förordningen (1970:68) om tillsyn över hypoteksinstituten, 1 § 13 förordningen (1991:1007) om handel och tjänster på värdepappersmarknaden samt 2 § 5 förordningen (2002:157) om utgivning av elektroniska pengar.

Efter de paragrafindelade föreskrifterna lämnar Finansinspektionen *Allmänna råd*.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § Dessa föreskrifter och allmänna råd tillämpas av kreditinstitut och värdepappersbolag när de upprättar årsredovisning, koncernredovisning och delårsrapporter enligt lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL).

Reglerna om koncernredovisning i 7 kap. tillämpas av sådana finansiella holdingföretag som ska tillämpa bestämmelserna om koncernredovisning i 7 kap. ÅRKL när de upprättar koncernredovisning.

Reglerna i 2 och 3 §§ samt 2–4 och 6 kap. tillämpas av sådana filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag som ska tillämpa ÅRKL när de upprättar årsredovisning enligt 14 § lagen (1992:160) om utländska filialer (filiallagen).

Reglerna i 2 och 3 §§ samt 2–4 kap. tillämpas av sådana filialer till utländska kreditinstitut och värdepappersbolag som ska tillämpa ÅRKL när de upprättar årsbokslut enligt 14 § filiallagen.

¹ Jfr rådets direktiv 86/635/EEG av den 8 december 1986 om årsbokslut och sammanställd redovisning för banker och andra finansiella institut (EGT L 372, 31.12.1986), rådets direktiv 2001/65/EG av den 27 september 2001 om ändring av bl.a. direktiv 86/635/EEG (EGT L 283, 27.10.2001) samt rådets direktiv 2003/51/EG av den 18 juni 2003 om ändring av bl.a. direktiv 86/635/EEG (EGT L 178, 17.7.2003). Bankredovisningsdirektivet (BRD).

Allmänna råd

1. Övergångsbestämmelser till dessa föreskrifter och allmänna råd innebär att Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2002:22) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag får tillämpas i årsredovisningen och koncernredovisningen för räkenskapsåret 2005, men med vissa tillägg. Detsamma gäller även i årsredovisningen för moderföretag som obligatoriskt eller frivilligt tillämpar IAS-förordningen i koncernredovisningen (se ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna, punkterna 2 och 4).

Institut som tillämpar dessa föreskrifter och allmänna råd i årsredovisningen bör tillämpa IAS-förordningen i koncernredovisningen.

2. Av 1 kap. 1 § andra stycket ÅRKL framgår vilka finansiella holdingföretag som ska tillämpa redovisningsreglerna för kreditinstitut och värdepappersbolag i sin koncernredovisning.

3. Enligt 11 § filiallagen ska en utländsk filial ha egen bokföring. Av 12 § filiallagen framgår bl.a. att filialens räkenskaper ska granskas av en auktoriserad eller godkänd revisor. I 13 § filiallagen anges *dels* att en filial till ett företag med hemvist utanför EES ska upprätta och lämna filialens årsredovisning och revisionsberättelse till registreringsmyndigheten, *dels* att en filial till företag med hemvist såväl inom som utom EES ska ge in redovisningshandlingar och revisionsberättelse för företaget i sin helhet, om de gjorts offentliga i företagets hemland. Av 14 § filiallagen framgår att filialer till företag med hemvist inom EES inte behöver upprätta och lämna årsredovisning eller revisionsberättelse för filialen. Om filialer till företag med hemvist inom EES inte upprättar en årsredovisning ska filialen istället upprätta ett årsbokslut.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter och allmänna råd avses med

1. *godkända internationella redovisningsstandarder*: internationella redovisningsstandarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 3 i förordningen (1606/2002/EG) om tillämpning av internationella redovisningsstandarder (IAS-förordningen),

2. *institut*: kreditinstitut och värdepappersbolag samt finansiella holdingföretag när dessa tillämpar reglerna om koncernredovisning och filialer när dessa tillämpar reglerna om årsredovisning eller årsbokslut, om inte något annat anges,

3. *internationella redovisningsstandarder*: International Accounting Standards (IAS), International Financial Reporting Standards (IFRS), Standing Interpretations Committee – Interpretations of International Accounting Standards (SIC) och International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC Interpretations),

4. *lånefordran*: en finansiell tillgång som uppstår när en långivare överlämnar kontanter eller andra tillgångar till en låntagare som är skyldig att återbetala dessa, antingen på en angiven dag, på angivna dagar eller vid anfordran.

5. *osäker lånefordran*: en fordran där betalningarna sannolikt inte kommer att fullföljas enligt kontraktsvillkoren och där det inte finns säkerhet för den som med betryggande marginal täcker både kapitalbeloppet och räntorna, inklusive ersättning för eventuella förseningar.

6. *övertagen egendom*: egendom som ett institut förvärvat för att skydda en fordran enligt 7 kap. 3 och 5 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse eller 3 kap. 2 § lagen (1991:981) om värdepappersrörelse,

Allmänna råd

En lånefordran löper vanligtvis med ränta. Lånefordringar kan omfatta exempelvis

- a) konsumentkrediter, konsumenters checkkrediter och kreditkortslån,
- b) privata bostadslån med pantsäkerhet,
- c) lån som inte är personkrediter, t.ex. pantlån i kommersiella fastigheter, projektfinansiering och krediter till företag, finansinstitutioner, stater och offentliga organ,
- d) fordringar enligt finansiella leasingavtal, samt
- e) andra finansieringsformer som i sak innebär utlåning, t.ex. repotransaktioner.

Dispens

3 § Finansinspektionen beslutar om undantag från dessa föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Allmänna råd

Finansinspektionen kan med stöd av 7 § förordningen (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag besluta om undantag från bestämmelserna i 3 kap. 5 § andra stycket ÅRL om jämförelsetal för den första års- eller koncernredovisning som upprättas enligt ÅRKL.

2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisning

Tillämpning av internationella redovisningsstandarder

Allmänna råd

1. Godkända internationella redovisningsstandarder bör tillämpas av alla institut, om inte något annat krävs enligt lag eller annan författning eller följer av regler i dessa föreskrifter och allmänna råd.

Internationella redovisningsstandarder som inte är godkända får tillämpas i den utsträckning de inte strider mot godkända standarder, lag eller annan författning eller regler i dessa föreskrifter och allmänna råd.

2. Redovisningsrådets rekommendation RR 32 Redovisning för juridiska personer, fastställd i december 2004, bör tillämpas i årsredovisningen av alla institut, om inte annat följer av lag eller annan författning eller nedanstående regler i dessa föreskrifter och allmänna råd.

3. Utöver vad som följer av RR 32 tillämpas internationella redovisningsstandarder med följande begränsningar på grund av ÅRKL:

a) Företag redovisas inte som moderföretag och dotterföretag om en ägarandel saknas (jfr 1 kap. 4 § ÅRKL och 1 kap. 4 § ÅRL). Om ett företag saknar ägarandel men ändå har ett bestämmande inflytande över ett annat företag, bör det först nämnda företaget lämna tilläggsupplysningar för att ge en rättvisande bild enligt 2 kap. 2 § ÅRKL och 2 kap. 3 § ÅRL. Det andra företaget bör ange vilket företag som har bestämmande inflytande utan ägarandel och hur inflytandet kan utövas.

b) Redovisningen av ett instrument eller dess delar som en skuld eller eget kapital i enlighet med den ekonomiska innebörden av villkoren tillämpas inte hos utgivaren till den del instrumentet avser vad som ska klassificeras som ett eget kapital enligt lag eller annan författning (jfr 5 kap. 4 § ÅRKL, 5 kap. 1 § ÅRKL, 5 kap. 14 och 15 §§ ÅRL). Utgivaren bör i not lämna upplysningar om klassificeringen i enlighet med den ekonomiska innebörden.

c) Nedskrivningar som gjorts före ÅRKL:s ikraftträdande får inte återföras (jfr övergångsbestämmelser till SFS 1995:1559). Upplysningar om att en nedskrivning inte har återförts av detta skäl och bedömningen av effekten på företagets ställning och resultat bör lämnas i en not.

4. Internationella redovisningsstandarder och RR 32 Redovisning för juridiska personer tillämpas även med följande anpassningar:

a) Avistaköp eller avistaförsäljningar bör redovisas per affärsdagen. Med avistaköp och avistaförsäljning avses för transaktioner på den svenska marknaden avtal med leverans inom; tre bankdagar på penning- och obligationsmarknaden eller aktiemarknaden samt två bankdagar på råvarumarknaden eller valutamarknaden.

b) Vad som anges om balanserade vinstmedel avser i sparbanker Andra fonder.

c) Den godkända internationella redovisningsstandarden IAS 39 Finansiella instrument; Redovisning och värdering, bör även tillämpas för räkenskapsåret 2005. Även andra finansiella tillgångar än de som innehas för handel får vid redovisningen första gången klassificeras såsom en ”finansiell tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen”, om tillgången kan värderas till verkligt värde enligt ÅRKL (jfr 4 kap. 1 § och 2 § 4 ÅRKL, 4 kap. 14 a och 14 b §§ ÅRL och IAS 39 p 9 b).

Pantförskrivnen egendom

1 §² Tillgångar ska redovisas under respektive rubrik i balansräkningen, även då de pantförskrivits för egna eller tredje mans åtaganden eller i övrigt har anvisats som säkerhet hos tredje man.

Ett institut får inte i sin balansräkning ta upp tillgångar som institutet tagit emot som pant eller anvisats som säkerhet, om inte tillgångarna utgörs av kontanta medel som deponerats hos institutet.

Konsortielån

2 §³ I de fall ett lån har lämnats av ett konsortium av institut, ska varje medverkande institut ta upp endast sin del av hela lånet i sin balansräkning.

² BRD art. 8.

³ BRD art. 9.

Om ett institut ställt garantier för ett högre belopp än vad institutet tillskjutit i ett konsortielån, ska mellanskillnaden redovisas som en ansvarsförbindelse (under poster inom linjen, post 3.b). Detta gäller om inte garantin utgör ett åtagande som ska redovisas i balansräkningen.

Förvaltade medel

3 §⁴ Medel som ett kreditinstitut förvaltar i eget namn men för tredje mans räkning ska redovisas i balansräkningen, om institutet har rätt att förfoga över tillgångarna.

Tillgångar som förvärvats i tredje mans namn och för dennes räkning får inte tas upp i balansräkningen.

Övertagen egendom

4 § Övertagen egendom ska redovisas under samma tillgångspost som egendom av motsvarande slag som förvärvats på annat sätt. Intäkter och kostnader som avser övertagen egendom ska på motsvarande sätt fördelas som andra intäkter och kostnader i resultaträkningen. För fastigheter som ett institut övertagit för att skydda en fordran redovisas driftsnettot under övriga rörelseintäkter eller övriga rörelsekostnader.

Repor och andra återköpstransaktioner

5 §⁵ Med en *återköpstransaktion* avses ett avtal genom vilket parter kommit överens om dels försäljning av tillgångar, som t.ex. växlar, fordringar eller överlåtbara värdepapper, dels ett efterföljande återköp av motsvarande tillgångar till ett bestämt pris. Med *överförande part* avses den part som säljer i avistaledet av en återköpstransaktion. Med *mottagande part* avses den part som köper i avistaledet av en återköpstransaktion.

Om den mottagande parten förbinder sig att sälja tillbaka tillgångarna på en dag som har bestämts eller ska bestämmas av den överförande parten, är transaktionen en *äkta återköpstransaktion*. Tillgångarna ska i så fall även fortsättningsvis redovisas i den överförande partens balansräkning och den mottagna köpeskillingen redovisas som en skuld. Den mottagande parten ska inte redovisa tillgångarna i sin balansräkning utan den erlagda köpeskillingen ska redovisas som en fordran på den överförande parten.

Om den mottagande parten har en rätt, men inte en skyldighet, att återlämna tillgångarna till ett i förväg fastställt pris, är transaktionen en försäljning med option att sälja tillbaka tillgångarna (*oäkta återköpstransaktion*). I så fall ska inte den överförande parten utan den mottagande parten redovisa tillgångarna i sin balansräkning.

En oäkta återköpstransaktion ska ändå redovisas som en äkta återköpstransaktion, om det är uppenbart att optionen att återlämna tillgångarna kommer att utnyttjas.

Följande transaktioner ska inte anses som återköpstransaktioner;

1. valutaterminstransaktioner,
2. optionsinstrument,

⁴ BRD art. 10.

⁵ BRD art. 12.

3. transaktioner som omfattar emission av skuldebrev med förbindelse att före förfallodagen återköpa hela emissionen eller delar av denna, samt
4. andra liknande transaktioner.

Allmänna råd

I paragrafens femte stycke görs en avgränsning för att skilja återköpstransaktioner från vissa andra slag av finansiella avtal. Om däremot tillgångarna omfattas av återköpsavtal gäller reglerna även för ett sådant återköpsavtal.

Värdepapperisering

Redovisningsregler om värdepapperisering finns i internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. (jfr IAS 39) och de allmänna råden under 5 kap. 42 §.

3 kap. Balansräkning och resultaträkning

Balansräkningens och resultaträkningens innehåll

1 § Balansräkningens poster ska ha det innehåll som anges i *bilaga 1*. Resultaträkningens poster ska ha det innehåll som anges i *bilaga 2*.

Allmänna råd

Balans- och resultaträkningarnas uppställningsformer framgår av bilagorna 1 och 2 till ÅRKL. Vad som ska ingå i respektive balans- och resultaträkningspost framgår av bilagorna 1 och 2 till dessa föreskrifter och allmänna råd.

I resultaträkningen bör redovisas de delsummor som framgår av *bilaga 3* till dessa föreskrifter och allmänna råd.

Avvikelser från balansräkningens uppställningsform

2 §⁶ Avvikelser enligt 3 kap. 1 § andra stycket ÅRKL från uppställningsform med hänsyn till posternas karaktär och relativa likviditet får endast göras om:

1. avvikelserna avser balansräkningen,
2. avvikelserna är nödvändiga för att tillämpa sådana internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap., och
3. den information som lämnas är likvärdig med den som skulle ha lämnats om uppställningsformen följts.

Allmänna råd

Föreskriften anger kompletterande förutsättningar för när avvikelser från uppställningsformer får göras i enlighet med ÅRKL och EG-direktiv. Avvikelsemöjligheterna är begränsade till uppställningsformen för balansräkningen enligt bilaga 1 till ÅRKL. Av lag följer också att avvikelse endast

⁶ BRD art. 4a

får göras av noterade företag och andra företag som omfattas av en koncernredovisning som upprättas med tillämpning av IAS-förordningen (jfr 3 kap. 1 § andra stycket ÅRKL).

4 kap. Värderingsregler

Värdering av finansiella instrument

Allmänna råd

Finansiella instrument värderas enligt ÅRKL till verkligt värde om det är förenligt med 4 kap. 14 a § ÅRL och i annat fall enligt ordinarie värderingsprincip (jfr 4 kap. 2 § 4 ÅRKL och prop. 2002/03:121 s.73). En klassificering av finansiella tillgångar som anläggningstillgångar och omsättningstillgångar kan alltså fortfarande få betydelse för värderingen av finansiella instrument som inte får värderas till verkligt värde enligt 4 kap. 1 och 2 §§ ÅRKL (jfr 4 kap. 3, 9 och 14 b §§ ÅRL).

Enligt 4 kap. 14 b § andra stycket ÅRL får en värdering av finansiella instrument till verkligt värde inte ske om en sådan värdering inte skulle ge ett tillförlitligt värde på det finansiella instrumentet. Eftersom detta förutsätter att ett uppskattat marknadsvärde inte kan erhållas, kan något försäljningsvärde för instrumentet inte heller erhållas inom ramen för lägsta värdets princip. Instrumentet bör då värderas inom ramen för lägsta värdets princip med utgångspunkt i anskaffningsvärdet med sådana erforderliga värdejusteringar som kan följa av internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. (jfr IAS 39).

Värdering av övertagen egendom

1 § Övertagen egendom ska klassificeras som en omsättningstillgång enligt ÅRKL. Om egendomen är en finansiell tillgång ska den klassificeras som en finansiell tillgång som kan säljas. Om egendomen är en materiell egendom ska den värderas som varulager.

Allmänna råd

Paragrafen anger hur övertagen egendom ska behandlas i värderingssammanhang. Övertagen egendom definieras i 1 kap. 2 §. För värderingen av finansiella tillgångar som kan säljas och varulager finns regler i internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. (jfr IAS 39 och IAS 2).

Nettoförsäljningsvärde och verkligt värde för tillgångar och skulder

Regler om bestämmande av nettoförsäljningsvärde och verkligt värde för olika tillgångar och skulder finns i 4 kap. 1 § ÅRKL (jfr 4 kap. 9 och 14 a §§ andra stycket ÅRL) och i internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. (jfr bl.a. IAS 2, IAS 16 och IAS 39).

Nettoförsäljningsvärde och verkligt värde för övertagna fastigheter

2 § När nettoförsäljningsvärdet ska bestämmas för sådana fastigheter som är övertagen egendom, ska försäljningsvärdet vara det pris som skulle uppnås på balansdagen vid en frivillig, offentligt utbudens försäljning på en marknad som tillåter försäljning i normal ordning och där det ges skälig tid för förhandlingar.

Försäljningsvärdet ska fastställas minst årligen genom en individuell värdering. Om det finns särskilda skäl, får värderingen av småhus med begränsat värde grundas på generella uppgifter om prisnivåer för sådana objekt.

Värderingen ska utföras av en kompetent värderingsman enligt erkända och accepterade värderingsmetoder. För varje enskild fastighet ska väljas den metod eller den kombination av metoder som bäst återspeglar försäljningsvärdet på balansdagen. Värderingen ska dokumenteras skriftligen för varje fastighet med uppgifter om när och hur samt på vilka grunder värderingen utförts och av vem.

Bestämmelserna i första–tredje styckena och 1 § ska tillämpas också för sådana fastigheter som övertagits av företag inom samma koncern.

Allmänna råd

Enligt tredje stycket får värderingen utföras av såväl internt anställd personal som externt anlidade värderingskonsulter, om de uppfyller det allmänna kvalifikationskravet. Detta innebär att värderingsmannen ska ha tillräcklig teoretisk och praktisk kunskap om hur värderingen ska utföras samt i övrigt vara väl förtrogen med fastighetsmarknaden i allmänhet och den enskilda fastighetens lokala marknadsförhållanden i synnerhet.

Värderingsmannen kan tillämpa följande metoder eller kombinationer av metoder för att fastställa försäljningsvärdet:

1. Ortsprismetoden

Metoden har sin utgångspunkt i marknadsanalyser. Detta innebär att fastighetens värde bedöms med ledning av priser som betalats för likartade fastigheter, jämförelseobjekt, på en fri och öppen marknad. Tillgången på relevanta marknadsdata är därför avgörande för värderingsresultatets kvalitet. För att analysen ska vara möjlig, måste priserna relateras till värdepåverkande faktorer.

2. Kassaflödesmetoden

Metoden bygger även den på marknadsanalyser, men den har formen av en investeringskalkyl. Metoden utgår från en bestämd kalkylperiod, där betalningsströmmarna och det framtida restvärdet diskonteras till ett nuvärde, dvs. ett bedömt försäljningsvärde.

De framtida betalningsströmmarna bedöms och fastställs utifrån de rådande förhållandena för respektive fastighet. I dessa fall bedöms bland annat hyror, hyresutveckling, vakanser och vakansutveckling, utvecklingen av drifts- och underhållskostnader, inklusive eftersatt underhåll. Räntekostnader och andra finansieringskostnader beaktas inte i flödena. Bedömningarna av framtida hyresnivåer, vakanser och kostnadsutveckling bör återspegla marknadens förväntningar och synsätt.

Risker som är förknippade med respektive fastighet beaktas i flödena. Risk därutöver beaktas när kalkylränta respektive avkastningskrav fastställs. Avkastningskravet motsvarar marknadens förräntningskrav för liknande objekt.

Nuvärdet av eventuella räntebidrag bör beräknas separat i flödet.

Värdering av lånefordringar

Närmare regler om värderingen av lånefordringar finns i internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. (jfr IAS 39).

Säkringsredovisning

Närmare förutsättningarna för när och hur säkringsredovisning tillämpas framgår av internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. (jfr IAS 39).

Pensionsåtaganden

3 § Ett institut ska göra avsättning i balansräkningen för sådana pensionsåtaganden som inte har täckning i någon pensionsstiftelses förmögenhet eller i en tecknad pensionsförsäkring.

Allmänna råd

Paragrafen innebär att det inte är möjligt att tillämpa en s.k. korridormetod för beräknade åtaganden som saknar täckning i pensionsstiftelse eller i en tecknad pensionsförsäkring (jfr IAS 19).

5 kap. Tilläggsupplysningar

Balansräkningen

Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.

1 §⁷ I balansräkningen eller i not ska posten ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2) delas upp på följande delposter:

1. delpost 2.a, Belåningsbara statspapper (med det innehåll som framgår av bilaga 1, 3 § första stycket 1), och
2. delpost 2.b, Andra belåningsbara värdepapper (med det innehåll som framgår av bilaga 1, 3 § första stycket 2).

Obligationer och andra räntebärande värdepapper

2 §⁸ I balansräkningen eller i not ska posten ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5) delas upp på följande delposter:

1. delpost 5.a, Emitterade av offentliga organ, och

⁷ BRD art. 4.

⁸ BRD art. 4 och 17.

2. delpost 5.b, Emitterade av andra låntagare.

Av 3 § framgår att det finns vissa krav på upplysningar om emittenter.

3 § Posterna ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2) och ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5) ska i not delas upp på grupper av instrument av likartad karaktär i riskhänseende. Uppdelningen ska åtminstone omfatta följande kategorier av emittenter, och uppgifter ska lämnas om upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde och bokfört värde för respektive grupp av värdepapper:

Värdepapper som värderas till upplupet anskaffningsvärdet:

- svenska staten
- svenska kommuner
- svenska bostadsinstitut
- övriga svenska emittenter
 - icke-finansiella företag
 - övriga finansiella företag
- utländska stater
- övriga utländska emittenter
- SUMMA
- varav efterställt.

Värdepapper som värderas till verkligt värde:

- svenska staten
- svenska kommuner
- svenska bostadsinstitut
- övriga svenska emittenter
 - icke-finansiella företag
 - övriga finansiella företag
- utländska stater
- övriga utländska emittenter
- SUMMA
- varav efterställt.

Klassificering av finansiella instrument

4 §⁹ För innehav av värdepapper och lånefordringar (Tillgångar, posterna 2–8) ska i not lämnas närmare upplysningar om uppdelningen i olika värderingskategorier enligt internationella redovisningsstandarder om finansiella instrument (jfr IAS 32 och IAS 39), samt tillämpade värderingsprinciper (jfr 5 kap. 3 § 4 ÅRKL). För skulder (Skulder, posterna 1–4) ska i not lämnas närmare upplysningar om uppdelningen i skulder som innehas för handel och övriga skulder.

Upplysningar om värdepapper

5 §¹⁰ Var och en av posterna ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5), ”Aktier och andelar (som inte ingår i post 7 eller 8)” (Tillgångar, post 6), ”Aktier och andelar i intresseföretag” (Tillgångar, post 7) samt ”Aktier och andelar i koncernföretag” (Tillgångar, post 8) ska i not delas upp på noterade och onoterade värdepapper.

⁹ BRD art. 41.2 b.

¹⁰ BRD art. 41.2 a.

Löptidsinformation

6 §¹¹ För var och en av posterna ”Utlåning till kreditinstitut” (Tillgångar, post 3), ”Utlåning till allmänheten” (Tillgångar, post 4), ”Skulder till kreditinstitut” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 1), ”In- och upplåning från allmänheten – Inlåning” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 2.a), ”In- och upplåning från allmänheten – Upplåning” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 2.b) samt ”Emitterade värdepapper m.m. – Övriga” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3.b) ska i not bokförda värden fördelas på följande löptider:

1. betalbara på anfordran,
2. återstående löptid om högst 3 månader,
3. återstående löptid längre än 3 månader men högst 1 år,
4. återstående löptid längre än 1 år men högst 5 år, samt
5. återstående löptid längre än 5 år.

För var och en av posterna ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2), ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5) samt ”Emitterade värdepapper m.m. – Emitterade skuldebrev” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3.a) ska i not bokförda värden fördelas på följande löptider:

1. återstående löptid om högst 1 år,
2. återstående löptid längre än 1 år men högst 5 år,
3. återstående löptid längre än 5 år men högst 10 år, samt
4. återstående löptid längre än 10 år.

Även den genomsnittliga återstående löptiden för respektive tillgångs- och skuldpost ska anges i not.

För fordringar och skulder med amortering ska återstående löptid räknas som tiden fram till förfallodagen för respektive amortering. Återstående löptid för sådana låneavtal som löper med periodvis bundna villkor ska räknas som tiden fram till nästa dag för villkorsändring.

Som betalbara på anfordran ska anses endast sådana belopp som kan tas i anspråk när som helst eller för vilka det finns en avtalad löp- eller uppsägningstid som underskrider en arbetsdag.

Allmänna råd

Osäkra fordringar bör fördelas med hänsyn till när fordran beräknas inflyta.

Innehav i kreditinstitut

7 §¹² För var och en av posterna ”Aktier och andelar i intresseföretag” (Tillgångar, post 7) samt ”Aktier och andelar i koncernföretag” (Tillgångar, post 8) ska i not anges det belopp som är innehav i kreditinstitut.

¹¹ BRD art. 4, 40.3 och 11.

¹² BRD art. 4.

Leasingaffärer

8 §¹³ För var och en av posterna i balansräkningen ska i not lämnas uppgift om värdet av leasingaffärer.

I not till "Materiella tillgångar – Leasingobjekt" (Tillgångar, post 10.b) ska lämnas upplysning om vilken avskrivningsmetod och vilka principer som tillämpas för att fastställa restvärdet för olika slag av leasingobjekt samt vilka avskrivningstider som gäller för olika slag av objekt och dessutom vilken metod som tillämpas för intäktsperiodisering. Om ett leasingobjekts restvärde är garanterat av leverantören eller någon annan och det garanterade beloppet av väsentlig betydelse, bör även detta anges.

I not ska anges det bokförda värdet av återtagen leasingegendom.

Byggnader och mark i den egna verksamheten

9 §¹⁴ För posten "Materiella tillgångar" (Tillgångar, post 10) ska i not anges beloppet för byggnader och mark som till väsentlig del används för den egna verksamheten.

Uppdelning av lånefordringar på kategorier av låntagare

10 § För lånefordringar som värderas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet ska ett kreditinstitut lämna upplysningar, uppdelat på väsentliga kategorier av låntagare, om beloppen för

1. lånefordringar,
2. osäkra lånefordringar,
3. oreglerade lånefordringar,
4. specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar,
5. gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar, samt
6. reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk.

Allmänna råd

Ett kreditinstitut ska upplysa om låneportföljens sammansättning baserat på en meningsfull kategorisering av låntagarna, exempelvis med uppdelning på företagslån, konsumentlån, lån till närstående företag etc. Företagslån bör dessutom specificeras branschvis.

För varje väsentlig kategori av låntagare och för hela låneportföljen bör följande beloppsuppgifter lämnas:

1. upplupet anskaffningsvärde för lånefordringar före beaktande av
 - a) specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar,
 - b) gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar, och
 - c) reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk,
2. bokfört värde för lånefordringar efter beaktande av
 - a) specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar,

¹³ BRD art. 41.2 c.

¹⁴ BRD art. 4.

- b) gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar, och
 - c) reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk,
3. bokfört värde för osäkra lånefordringar,
 4. bokfört värde för sådana oreglerade lånefordringar som ingår i osäkra lånefordringar,
 5. bokfört värde för sådana oreglerade lånefordringar som inte ingår i osäkra lånefordringar och för vilka kreditinstitutet intäktför ränta,
 6. specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar,
 7. gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar, samt
 8. reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk.

Med oreglerad lånefordran menas en fordran där förfallna ränte- eller kapitalbelopp kvarstår obetalda sedan mer än 60 dagar, beräknat från den ursprungligen avtalade betalningstidpunkten.

När institutet beräknar hur lång tid räntor och kapitalbelopp varit förfallna till betalning bör det inte ta någon hänsyn till betalningsansånd som beror på låntagarens betalningssvårigheter eller motsvarande.

Belopp bör anges separat, om en del av den gruppvisa reserveringen för individuellt värderade lånefordringar respektive reserveringen för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk inte kan fördelas på någon väsentlig kategori av låntagare.

Det är också lämpligt att en övergripande information lämnas för hela låneportföljen i form av bokförda värden enligt följande:

1. typ av lånefordran (t.ex. fastighetslån, kontokortslån, finansiell leasing),
2. typ av säkerhet för lånefordran (t.ex. pant i bostadsfastighet, pant i kommersiell fastighet, statsgaranti, blancokrediter), eller
3. kreditvärdighet hos låntagaren (t.ex. enligt intern eller extern rating).

Uppdelning av lånefordringar på geografiska områden

10 a § För lånefordringar som värderas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet ska ett kreditinstitut lämna upplysningar, uppdelat på geografiska områden, om det bokförda värdet av

1. lånefordringar,
 2. osäkra lånefordringar, och
 3. oreglerade lånefordringar
- samt, om det är praktiskt möjligt, relaterade belopp för
4. specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar,
 5. gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar, och
 6. reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk.

Allmänna råd

Ett kreditinstitut bör lämna övergripande information om den geografiska uppdelningen av lånefordringar, vilket omfattar en uppdelning i nationella och internationella lånefordringar. Fordringarna bör delas upp ytterligare enligt väsentlighetsprincipen på relevanta geografiska områden. Statslån bör anges separat. Geografiska områden kan vara individuella länder, grupper av länder eller regioner inom ett land. Kreditinstitutet bör också ange hur man

allokerar lånefordringar till olika geografiska områden, t.ex. efter låntagarens hemvist.

Belopp bör anges separat, om en del av den gruppvisa reserveringen för individuellt värderade lånefordringar respektive reserveringen för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk inte kan fördelas på något geografiskt område.

Omstrukturerade lånefordringar samt omklassificerade osäkra lånefordringar

10 b § För lånefordringar som värderas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet ska i not till balansräkningen anges:

1. det bokförda värdet av sådana lånefordringar som har omstrukturerats under räkenskapsperioden
 - a) dels före omstruktureringen,
 - b) dels efter omstruktureringen,
2. det bokförda värdet av sådana osäkra lånefordringar som under räkenskapsperioden återfått status av normal lånefordran.

Transfereringsrisk

10 c § I not till balansräkningen ska anges:

1. det totala bokförda värdet, före reserveringen för transfereringsrisk, av sådana lånefordringar som omfattas av reserveringen för transfereringsrisk efter tillämpning av
 - a) specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar,
 - b) gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar, och
 - c) reserveringar för gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk, samt
2. den totala reserveringen för transfereringsrisker.

Övertagen egendom

11 § I not till balansräkningen ska ett kreditinstitut samlat ange:

1. det bokförda värdet av sådan egendom som institutet övertagit för att skydda en fordran, uppdelat på följande slag av egendom:
 - a) byggnader och mark,
 - b) bostadsrätter (upptagna under posten "Aktier och andelar"),
 - c) aktier och övriga andelar,
 - d) annan övertagen egendom,
2. under räkenskapsåret bokförd nettoavkastning (driftsnetto) på sådana tillgångar som avses i 1, uppdelat på a, b, c och d, samt
3. nettoavkastningen enligt 2 i procent av det genomsnittliga bokförda värdet av de tillgångar som anges i 1, omräknat till helårsräntesats, med uppdelning på a, b, c och d.

Värdepappersbolag och kreditmarknadsbolag som har leasing som huvudsaklig verksamhet behöver lämna uppgifter enligt första stycket 2 och 3 endast om det bokförda värdet av tillgångarna enligt första stycket 1 a–1 d överstiger 3 procent av balansomslutningen.

Övertagen egendom som utgörs av fastigheter

12 § För övertagen egendom som är fastigheter ska institutet i not till balansräkningen lämna uppgifter enligt 13–17 §§.

13 § Upplysningarna ska lämnas med uppdelning på följande kategorier av fastigheter:

1. flerbostadshus,
2. kontors- och affärsfastigheter,
3. industri- och lagerfastigheter,
4. hotell- och konferensanläggningar, samt
5. övriga fastigheter.

Övriga fastigheter omfattar t.ex. småhus, jordbruksfastigheter, råmark och markanläggningar samt pågående nyanläggningar. Väsentliga delposter ska specificeras.

För varje kategori av fastigheter ska följande uppgifter lämnas:

1. antal fastigheter,
2. bokfört värde,
3. verkligt värde,
4. bokfört värde per kvadratmeter uthyrningsbar bruksarea,
5. ekonomisk vakansgrad,
6. ytvakansgrad, samt
7. direktavkastning.

Ekonomisk vakansgrad definieras som bedömd marknadshyra för outhyrda lokaler i procent av summan av detta belopp och redovisade hyresintäkter.

Ytvakansgrad definieras som bruksarean för outhyrda lokaler i procent av uthyrningsbar bruksarea.

Direktavkastningen ska beräknas som driftsnettot för de fastigheter som ägdes vid räkenskapsårets utgång i procent av dessa fastigheters bokförda värde på balansdagen. Vid beräkningen ska den tid som fastigheten ägts under året beaktas. Om direktavkastningen har påverkats väsentligt av höga underhållskostnader av engångskaraktär eller av något annat liknande skäl, ska upplysning lämnas som förtydligar detta förhållande. Sådana fastigheter som inte genererat någon avkastning under räkenskapsåret på grund av att de är obebyggda, under uppförande (projektfastigheter) eller under genomgripande ombyggnad får uteslutas från beräkningen av direktavkastning, om upplysning lämnas om fastigheternas sammanlagda bokförda värde.

Med driftsnetto menas hyresintäkter minus driftskostnader enligt redovisningen för perioden. I driftskostnader ingår redovisade kostnader för fastighetsförvaltningen, inklusive underhåll, hyresgästanpassningar, tomträttsavgäld och fastighetsskatt. Däremot ingår inte räntekostnader och andra finansiella kostnader, avskrivningar eller central administration. Räntebidrag ska inte räknas in i driftsöverskottet utan ses som en räntesubvention.

Uppgifter om såväl bokfört värde som verkligt värde per kategori av fastigheter ska dessutom delas upp geografiskt på lämpligt sätt.

Allmänna råd

Fastigheter som endast delvis är under ombyggnad får inte undantas från beräkningen av direktavkastning.

En lämplig geografisk uppdelning är ofta att dela på storstadsregioner och övriga landet samt utlandet. Värdemässigt stora innehav i utlandet bör fördelas per land eller grupper av länder.

14 § Följande upplysningar ska lämnas om valda värderingsmetoder:

- a) värderingsmetoder som använts för respektive kategori av fastigheter,
- b) väsentliga faktorer som påverkat värderingen,
- c) andelen bokfört värde som avser internt värderade fastigheter, samt
- d) andra upplysningar som är väsentliga för att kunna bedöma postens innehåll.

Allmänna råd

För att läsaren av årsredovisningen bättre ska kunna bedöma hur väl de åsatta värdena speglar försäljningsvärdet på balansdagen är det väsentligt att ett kreditinstitut, för väsentliga marknader, lämnar utförliga uppgifter om hur värderingen utförts och på vilka grunder. Ändrade värderingsmetoder eller antaganden jämfört med föregående räkenskapsår bör därför särskilt anges.

Exempel på upplysningar som bör lämnas vid tillämpning av kassaflödesmetoden är val av kalkylränta och avkastningskrav samt andra förhållanden som är av väsentlig betydelse för värderingen, t.ex. vakansnivåer. Institutet är skyldigt att lämna uppgifter oavsett om värderingen utförts av interna eller externa värderingsmän.

15 § Upplysningar ska lämnas om väsentliga förändringar i fastighetsinnehavet under året.

16 § Information ska lämnas om riskexponeringen i fastighetsinnehavet. En analys bör lämnas som visar hur fastighetsvärdet påverkas av att väsentliga värdepåverkande parametrar ändras, t.ex. avkastningskravet.

Undantag från plikten att upplysa om övertagna fastigheter

17 § Uppgifter enligt 13 § andra stycket 5–7 om ekonomisk vakansgrad, ytvakansgrad och direktavkastning per kategori av fastigheter behöver inte lämnas, om antalet fastigheter per kategori är så litet att uppgifternas innehåll skulle spegla förhållandet för en enskild fastighet och därmed avslöja affärshemligheter som skulle skada företaget. I sådana fall får kategorier av fastigheter slås samman, under förutsättning att upplysningar lämnas om detta.

Uppgifter enligt 13 § andra stycket 5 om ekonomisk vakansgrad och 6 om ytvakansgrad samt enligt 16 § om riskexponering får utelämnas, om det bokförda värdet av övertagna fastigheter underskrider 20 procent av eget kapital.

Uppgifter enligt 13 § andra stycket 4–7, om bokfört värde per kvadratmeter, ekonomisk vakansgrad, ytvakansgrad och direktavkastning, samt 16 § om riskexponering får utelämnas, om det bokförda värdet av övertagna fastigheter underskrider 5 procent av eget kapital.

Under samma förutsättningar behövs det inte heller någon fördelning på kategori av fastigheter enligt 13 § första stycket av uppgifter enligt 13 § andra 1–3 om antal fastigheter, bokfört värde och verkligt värde samt 14 § a om värderingsmetoder.

Poster inom linjen

18 §¹⁵ För var och en av posterna inom linjen ska i not anges arten och storleken av varje slag av ställd pant, ansvarsförbindelse eller åtagande som är av betydelse för institutets verksamhet.

För var och en av skuldposterna och posterna inom linjen ska i not anges de totala beloppen för tillgångar som ställts som säkerhet för egna eller tredje mans förpliktelser.

Om institutet har ställt säkerhet eller ingått ansvarsförbindelse till förmån för något eller några koncern- eller intresseföretag, ska särskilda upplysningar lämnas om detta.

Upplysningar ska vidare lämnas om väsentliga förlustrisker i ansvarsförbindelser och åtaganden samt de reserveringar för befarade kreditförluster som gjorts för dessa.

Allmänna råd

Upplysningar om nominella belopp bör lämnas för ansvarsförbindelser fördelat på garantier, rembursor och övriga ansvarsförbindelser.

För åtaganden bör upplysningar lämnas om nominella belopp för framtida betalningar samt andra åtaganden.

Ett kreditinstitut bör lämna information om transaktioner som är förenade med regressrätt. Härmed avses transaktioner där kreditinstitutet överlåter lånefordringar med en garanti gentemot förvärvaren som innebär att låntagarna fullföljer betalningar och andra skyldigheter enligt lånekontraktet.

Upplysningarna bör innefatta övergripande information om villkoren för regressrätt och de förväntade förlusterna med hänsyn till dessa villkor.

Följande exempel kan vara vägledande för uppgiftslämnandet:

ANSVARSFÖRBINDELSERGarantier

Garantiförbindelser – krediter

Garantiförbindelser – övriga

Egna acceptor

Garantifondförbindelser

Beviljade, ej disponerade rembursorÖvriga ansvarsförbindelser**ÅTAGANDEN**Åtaganden om framtida betalningar

Avtal om köp och försäljning av finansiella instrument på termin

Avtal om att inom viss tid ställa deposition till annans förfogande (forward)

Certifikatprogram och marknadsbevisprogram

Övriga åtaganden om framtida betalningar

¹⁵ BRD art. 24, 25 och 40.3 d.

Övriga ränte-, aktie- och valutakursrelaterade kontrakt

Andra åtaganden

Fordran på grund av leveransförbindelser vid överlåtelse av finansiella instrument

Garanterat belopp vid likviditetsförvaltning

Beviljade men ej utbetalade krediter

Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter

Vidareutlåning av inlånade finansiella instrument

Övriga åtaganden

Nominellt belopp avser det belopp i svenska kronor som en garanti, ett kontrakt eller någon annan förpliktelse omfattar.

Medel som förvaltas i eget namn men för tredje mans räkning

19 §¹⁶ För var och en av posterna i balansräkningen ska i not lämnas uppgifter om summan av de medel som förvaltas i eget namn men för tredje mans räkning (jfr 2 kap. 3 §).

Pensionsförpliktelser

20 § Uppgifter ska lämnas om hur institutets pensionsförpliktelser har täckts. Institut vars redovisade pensionsskuld i balansräkningen eller kapital i pensionsstiftelse överstiger kapitalvärdet av pensionsåtagandena ska redovisa överskottet i not till balansräkningen.

Obeskattade reserver

Allmänna råd

Varje obeskattad reserv (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 8) bör redovisas separat i balansräkningen eller i en not till denna.

Fond för verkligt värde

21 § ”Fond för verkligt värde” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 12.c) ska i balansräkningen eller i en not delas upp i

- a) den del som avser nettoinvesteringar i utländsk enhet,
- b) den del som avser värdeförändringar avseende derivat som används för kassaflödessäkringar, och
- c) i övrigt delas upp på respektive balanspost.

Upplysningar om verkligt värde

22 § Upplysningar om jämförelser mellan verkligt värde och bokfört värde ska lämnas för icke-finansiella tillgångar. Upplysningarna ska lämnas i en not till balansräkningen. Upplysningarna om materiella tillgångar ska delas upp på anläggningstillgångar och omsättningstillgångar.

¹⁶ BRD art. 10.

Om det verkliga värdet inte kan bestämmas med tillräcklig grad av tillförlitlighet till rimlig kostnad eller inom rimlig tid, behöver inte bestämmelserna i första stycket tillämpas. Information om anledningarna till detta ska lämnas tillsammans med upplysningar om viktiga faktorer som bestämmer det verkliga värdet.

Uppgifter enligt första stycket behöver inte lämnas för ”Immateriella anläggnings-tillgångar” (Tillgångar, post 9). Institut vars balansomslutning underskrider 1 miljard kronor behöver inte lämna uppgifter enligt första stycket.

Allmänna råd

I internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. finns regler om upplysningar om verkligt värde för finansiella tillgångar och finansiella skulder (jfr IAS 32). Reglerna omfattar även institut vars balansomslutning understiger 1 miljard kronor.

Instituten ska också lämna upplysningar enligt 5 kap. 1 § ÅRKL (jfr 5 kap. 4 a § ÅRL) om bokfört värde för varje kategori av finansiella instrument som värderats till verkligt värde. Dessa upplysningar och upplysningarna enligt denna paragraf får lämnas genom att uppdelningen görs på olika balansposter enligt ÅRKL. Upplysningar bör även lämnas om positiva och negativa positioner som inte tagits upp i balansräkningen.

Av 5 kap. 3 § 4 ÅRKL följer att institut för varje tillgångspost ska ange hur stor del som enligt 4 kap. ÅRL redovisas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet enligt 3 § ÅRL, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet enligt 9 § och till det verkliga värdet enligt 4 kap. 14 a §. Upplysningar om värderingsprinciper ska även lämnas för skulder enligt 5 kap. 1 § ÅRKL (jfr 5 kap. 2 § ÅRL).

Upplysningarna kan lämnas i form av följande uppställning:

Tillgångar

	<i>Bokf. v.</i>	<i>Verkl. v.</i>	<i>V.princ.</i>
1. Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	bv	vv	vv
2. Belåningsbara stats-skuldförbindelser m.m.	bv	vv	vv/av/(lvp)
3. Utlåning till kreditinstitut	bv	vv	vv/av/(lvp)
4. Utlåning till allmänheten	bv	vv	vv/av/(lvp)
5. Obligationer och andra räntebärande värdepapper	bv	vv	vv/av/(lvp)
6. Aktier och andelar (som inte ingår i post 7 eller 8)	bv	vv	vv/(lvp)
7. Aktier och andelar i intresseföretag	bv	(vv)	av/(lvp)
8. Aktier och andelar i koncernföretag	bv	(vv)	av/(lvp)
9. Immateriella anläggningstillgångar	bv	-	av
10. Materiella tillgångar	bv	vv	av/lvp
11. Tecknat ej inbetalt kapital	bv	vv	-
12. Övriga tillgångar	bv	vv	vv/av/lvp
13. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	bv	vv	-
Summa tillgångar	Summa	Summa	

Skulder

	<i>Bokf. v.</i>	<i>Verkl. v.</i>	<i>V.princ.</i>
1. Skulder till kreditinstitut	bv	vv	vv/av
2. In- och upplåning från allmänheten	bv	vv	vv/av
3. Emitterade värdepapper m.m.	bv	vv	vv/av
4. Övriga skulder	bv	vv	vv/av
5. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	bv	vv	-
6. Avsättningar	bv	vv	-
7. Efterställda skulder	bv	vv	-
Summa skulder	Summa	Summa	

Positioner som inte redovisas i balansräkningen

A. Positiva positioner	vv
B. Negativa positioner	vv

vv = verkligt värde resp. verkligt värdevärdering/ bv = bokfört värde/ av = anskaffningsvärdering/ lvp = lägsta värdets princip/ (lvp) = endast för omsättningstillgångar som värderas enligt ordinarie värderingsregler därför att tillgången är undantagen från värdering till verkligt värde enligt 4 kap. 1 och 2 §§ ÅRKL (jfr 4 kap. 14 b § ÅRL)

Upplysningar om bokförda över- och undervärden

Allmänna råd

Enligt internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. bör institut lämna upplysningar om bokförda övervärden och ange skälen till varför det bokförda värdet inte justerats för de finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde i balansräkningen (jfr IAS 32).

Ett institut som redovisar en eller flera finansiella skulder till ett värde som understiger det verkliga värdet bör också upplysa om bokfört undervärde antingen för enskilda skulder eller för lämpliga grupper av skulder. Institutet bör också ange skälen till varför det bokförda värdet inte justerats.

Särskilda upplysningar om derivat

23 § För derivat ska i not lämnas upplysningar om bokförda värden, verkliga värden och nominella belopp. Upplysningar om verkliga värden och nominella belopp ska också lämnas för optioner och andra derivat som inte tagits upp i balansräkningen. Upplysningarna ska lämnas uppdelat på aktierelaterade, valuta-relaterade, ränterelaterade samt övriga derivat och fördelat på optioner, terminer, swappar och övriga. Uppgifter om clearade kontrakt enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet, inklusive utländska kontrakt av motsvarande slag, ska lämnas uppdelat på aktierelaterade, valutarelaterade, ränterelaterade samt övriga derivat. Uppgifterna enligt detta stycke ska anges var för sig för instrument med positiva verkliga värden och instrument med negativa verkliga värden.

Uppgifter enligt första stycket behöver lämnas endast om

1. summan av de sammanlagda positiva verkliga värdena och absolutbeloppet av de sammanlagda negativa verkliga värdena överstiger 10 procent av eget kapital, eller
2. summan av de nominella beloppen överstiger 200 procent av eget kapital.

Allmänna råd

För varje kategori av derivat lämnas enligt 5 kap. 1 § ÅRKL upplysningar om omfattningen och typen av instrument samt viktiga villkor som kan påverka storleken av, tidpunkten för eller säkerheten i framtida kassaflöden (jfr 5 kap. 4 a § ÅRL). Enligt internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. lämnas motsvarande upplysningar även för andra finansiella instrument än derivat (jfr IAS 32).

Uppgifter om värden på derivatinstrument kan lämnas enligt följande matris:

Derivatinstrument med positiva verkliga värden eller värde noll

	Ränta	Valuta	Aktie	Övriga
<i>Derivatinstrument som tagits upp i balansräkningen</i>				
Innehavda optioner	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Terminer med positivt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Swappar med positivt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Övriga derivatinstrument med positivt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
SUMMA	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
varav clearat	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
<i>Derivatinstrument som inte tagits upp i balansräkningen</i>				
Optioner med positivt värde	-	-	v,n	v,n
Övriga derivatinstrument med positivt värde	-	-	v,n	v,n
SUMMA	-	-	v,n	v,n
varav clearat	-	-	v,n	v,n
SUMMA	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
varav clearat	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n

Derivatinstrument med negativa verkliga värden

	Ränta	Valuta	Aktie	Övriga
<i>Derivatinstrument som tagits upp i balansräkningen</i>				
Utställda optioner	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Terminer med negativt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Swappar med negativt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
Övriga derivatinstrument med negativt värde	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
SUMMA	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
varav clearat	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
<i>Derivatinstrument som inte tagits upp i balansräkningen</i>				
Optioner med negativt värde	-	-	v,n	v,n
Övriga derivatinstrument med negativt värde	-	-	v,n	v,n
SUMMA	-	-	v,n	v,n
varav clearat	-	-	v,n	v,n
SUMMA	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n
varav clearat	v,b,n	v,b,n	v,b,n	v,b,n

v = verkligt värde / b = bokfört värde / n = nominellt belopp

Sådana instrument vars betalningsflöden är bestämda och beroende av kurser för flera olika valutor förs normalt till valutainstrumenten. Sådana instrument vars betalningsflöden är bestämda i en och samma valuta klassificeras i stället i någon av de andra kategorierna (ränta, aktie, övriga).

Med nominellt belopp menas den effektiva beloppsbas på vilken instrumentets värde bestäms. För terminer är det nominella beloppet det överenskomna

terminspriset. För swappar är basen det överenskomna beräkningsunderlaget. För optioner är det nominella beloppet det kontrakterade lösenpriset. I de undantagsfall där beloppsbasen inte fixeras beloppsmässigt utan t.ex. bestäms av en särskild formel bör den aktuella bästa skattningen av basen anges. Om basen är bestämd i utländsk valuta, räknas den om till svenska kronor med relevant avista- eller terminskurs.

Efterställda tillgångar

24 §¹⁷ För var och en av tillgångsposterna ska i not lämnas uppgift om det belopp som avser efterställda tillgångar.

Efterställda tillgångar är de tillgångar som, vare sig de representeras av värdepapper eller ej, i händelse av likvidation eller konkurs kan infrias först efter det att övriga borgenärer tillgodosetts.

Allmänna råd

Se även 5 kap. 6 § 3 ÅRKL.

Resultaträkningen

Räntor

25 §¹⁸ ”Ränteintäkter” (post 1) ska i not specificeras enligt följande:

1. ränteintäkter på utlåning till kreditinstitut (Tillgångar, post 3),
2. ränteintäkter på utlåning till allmänheten (Tillgångar, post 4),
3. ränteintäkter på räntebärande värdepapper (Tillgångar, post 2 och 5), samt
4. övriga ränteintäkter.

”Räntekostnader” (post 3) ska i not specificeras enligt följande:

1. räntekostnader för skulder till kreditinstitut (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 1),
2. räntekostnader för in- och upplåning från allmänheten (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 2),
3. räntekostnader för räntebärande värdepapper (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3),
4. räntekostnader för efterställda skulder (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7), samt
5. övriga räntekostnader.

Kreditinstitut vars balansomslutning överstiger 100 miljarder kronor ska lämna uppgifter om medelsaldot under året för var och en av de balansräkningsposter som anges i första stycket 1–3 och andra stycket 1–3. Medelsaldot för tillgångsposterna 2 och 5 får anges gemensamt. Kreditinstituten ska även fördela uppgifterna om ränteintäkter och räntekostnader enligt första och andra styckena samt medelsaldot för svensk respektive utländsk valuta.

Uppgifter ska lämnas om medelräntan (genomsnittsräntan) under året på utlåning till och inlåning från allmänheten. Räntan på utlåning ska även innefatta avgifter för avtalade krediter.

¹⁷ BRD art. 6.

¹⁸ BRD art. 27.

Upplysningar ska lämnas om ”räntenetto”, med vilket menas summan av institutets ränteintäkter och leasingintäkter med avdrag för räntekostnader och avskrivningar enligt plan på leasingobjekt.

Allmänna råd

Uppgifter bör lämnas om hur stor del av ränteintäkterna som avser finansiella instrument som värderats till verkligt värde.

Leasing

26 § I not till posten ”Leasingintäkter” (post 2) lämnas uppgifter om leasingintäkternas bruttobelopp respektive avskrivningar enligt plan.

Erhållna utdelningar

27 §¹⁹ I resultaträkningen eller i not ska posten ”Erhållna utdelningar” (post 4) delas upp på

1. delpost 4.a: Utdelningar från aktier och andelar (Tillgångar, post 6),
2. delpost 4.b: Utdelningar från intresseföretag (Tillgångar, post 7), och
3. delpost 4.c: Utdelningar från koncernföretag (Tillgångar, post 8).

Provisioner

28 § ”Provisionsintäkter” (post 5) ska i not specificeras enligt följande:

- a) betalningsförmedlingsprovisioner,
- b) utlåningsprovisioner,
- c) inlåningsprovisioner,
- d) garantiprovisioner,
- e) värdepappersprovisioner, och
- f) övriga provisioner.

”Provisionskostnader” (post 6) ska i not specificeras enligt följande:

- a) betalningsförmedlingsprovisioner,
- b) värdepappersprovisioner, och
- c) övriga provisioner.

Allmänna råd

Betalningsförmedlingsprovisioner är t.ex. inbetalningsavgifter, checkinlösensavgifter, postväxelavgifter, småuttagsavgifter samt avgifter för in- och utbetalningar i utländsk valuta.

Utlåningsprovisioner är t.ex. expeditionsavgifter vid kreditgivning, inkassoavgifter och avgifter vid övertrassering av beviljade krediter. Inlåningsprovisioner är t.ex. övertrasseringsavgifter på inlåningskonton.

Garantiprovisioner är t.ex. provisioner för ansvarsförbindelser och åtaganden.

¹⁹ BRD art. 27.

Värdepappersprovisioner är transaktions-, värde-, och värdeförändringsberoende provisioner, t.ex. courtage vid värdepapperstransaktioner, avgifter på fondsparande, market maker-avgifter, förvaltningsavgifter, förvaringsavgifter samt ersättning för rådgivning och annan medverkan vid emissioner, fusioner, förvärv och liknande aktiviteter.

Övriga provisioner omfattar de provisioner som inte redovisas i de andra specifikationsposterna, t.ex. bankfacksavgifter, rådgivningsprovisioner och market maker-avgifter vid valutahandel.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

29 § Posten ”Nettoresultat av finansiella transaktioner” (post 7) ska i not delas upp på följande sätt:

1. realisationsresultat,
 - a) aktier och andelar,
 - b) räntebärande värdepapper,
 - c) andra finansiella instrument,
2. orealiserade värdeförändringar,
 - a) aktier och andelar,
 - b) räntebärande värdepapper,
 - c) andra finansiella instrument,
3. valutakursförändringar, och
4. skuldinlösen.

Realisationsresultat för sådana derivat som är relaterade till aktier eller ränta redovisas under 1 c eller hänförs till realisationsresultatet för respektive underliggande tillgång. Orealiserade värdeförändringar för sådana derivat redovisas under 2 c eller hänförs till orealiserade värdeförändringar för respektive underliggande tillgång. För valutarelaterade derivat redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar under 3.

Särskilda uppgifter ska lämnas om vilka belopp som överförts från fonden för verkligt värde.

Allmänna råd

Med valutakursförändringar avses alla realiserade och orealiserade värdeförändringar som kan hänföras till förändringar i valutakurser. Detta innebär bl.a. att värdeförändringen av ett finansiellt instrument i utländsk valuta delas upp i en del som kan hänföras till värdeförändringen av instrumentet i lokal valuta och en del som kan hänföras till den värdeförändring som orsakats av valutakursförändringar. Om en av dessa båda värdekomponenter är oväsentlig kan instrumentets värdeförändring i sin helhet föras till den andra komponenten.

Pensionskostnader

30 § I not till ”Allmänna administrationskostnader” (post 9) ska institutet lämna upplysningar om hur bruttokostnaden fördelar sig på kalkylmässiga pensionskostnader respektive kostnad för premier.

I not till ”Bokslutsdispositioner” (post 15) ska institutet lämna upplysningar om hur beloppet för avräkning av pensioner fördelar sig på kalkylmässiga pensions-

premier, utbetalda pensioner, löne- och avkastningsskatt, gottgörelse från eller avsättning till en stiftelse eller någon annan.

Uppgifter enligt första och andra stycket får utelämnas av institut vars balansomslutning underskrider 10 miljarder kronor.

Ersättningar till ledande befattningshavare

30 a § Banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag ska lämna upplysningar om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner till styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare samt de berednings- och beslutsprocesser som tillämpas.

För var och en av personerna i den högsta ledningen ska följande upplysningar lämnas:

1. Summan av erhållna löner, arvoden och andra ersättningar samt pensioner och andra förmåner, med särskilda uppgifter om

- varje del av ersättningarna och förmånerna som inte är av oväsentlig betydelse,
- den fasta och rörliga delen av ersättningarna, och
- huvuddragen för beräkningen av den rörliga delen.

2. Vilka finansiella instrument och andra rättigheter som erhållits under räkenskapsåret och tidigare räkenskapsår på grund av incitamentsprogram som kan leda till kostnader för företaget eller, i förekommande fall, koncernen, med särskilda uppgifter om verkligt värde och förvärvspris för instrument och rättigheter erhållna under räkenskapsåret.

3. Väsentliga villkor i avtal om framtida pensioner och liknande förmåner efter avslutad anställning, med särskilda uppgifter om

- pensionsålder och under vilken tid pension ska utgå,
- huruvida bonus eller andra rörliga ersättningar utgör pensionsgrundande belopp,
- huruvida pensioner är avgiftsbestämda eller förmånsbestämda,
- räkenskapsårets kostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning för avgiftsbestämda pensioner,
- räkenskapsårets kostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning för förmånsbestämda pensioner, samt
- för förmånsbestämda pensioner, pensionsnivån uttryckt i förhållande till pensionsgrundande ersättning eller, i förekommande fall, i kronor och huruvida pensionen är villkorad av framtida anställning.

4. Väsentliga villkor i avtal om avgångsvederlag och andra ersättningar på grund av att uppdraget upphör i förtid, med uppgift om personen kan påkalla ersättningen och på vilka grunder detta kan ske.

För styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare som inte ingår i den högsta ledningen ska sammanfattande upplysningar enligt andra stycket lämnas samlat för gruppen. Antalet personer i gruppen ska anges.

Upplysningarna enligt andra och tredje styckena ska även omfatta ersättningar och förmåner som företaget lämnar i utbyte mot annat arbete än som styrelseledamot eller ledande befattningshavare. Om företaget är moderföretag i en koncern ska ersättningar och förmåner från samtliga koncernföretag ingå. Om ersättningar eller förmåner inte kan beloppsbestämmas på ett meningsfullt sätt ska de i stället beskrivas så att deras betydelse kan bedömas.

I denna paragraf avses med:

styrelseledamöter: ordinarie styrelseledamöter och suppleanter till styrelseledamöter,

ledande befattningshavare: styrelseledamöter och andra befattningshavare än styrelseledamöter som har befogenhet och ansvar för planering, ledning och styrning av företagets aktiviteter eller, om företaget är ett moderföretag, koncernens aktiviteter, och

högsta ledningen: styrelsens ordförande, andra än anställda styrelseledamöter som erhållit ersättning utöver normalt styrelsearvode, verkställande direktören och, i förekommande fall, koncernchefen.

Allmänna råd

Upplysningarna enligt första stycket om principerna för att bestämma ersättningar och förmåner kan exempelvis beröra principerna för fast och rörlig ersättning samt fördelningen däremellan. Upplysningarna om berednings- och beslutsprocesserna bör exempelvis avse om det finns särskilt inrättade kommittéer och, i så fall, deras mandat och sammansättning.

Vid tillämpningen av andra stycket 1 bör en sådan del av ersättningarna eller förmånerna som överstiger 10 procent av summan av ersättningarna respektive förmånerna inte anses vara av oväsentlig betydelse.

De finansiella instrument eller andra rättigheter som avses i andra stycket 2 kan exempelvis utgöras av aktier, konvertibla skuldebrev, s.k. personaloptioner, syntetiska optioner eller resultatbaserade belöningsprogram. Upplysningarna bör utvisa om tilldelningen av instrumentet eller rättigheten har inneburit en förmån eller inte för personen. Saknas ett etablerat marknadsvärde på instrumenten eller rättigheterna bör om möjligt ett teoretiskt värde beräknas enligt någon allmänt vedertagen värderingsmodell. Upplysningar bör då lämnas om de väsentliga antaganden som använts.

Såsom ersättningar för annat arbete än som styrelseledamot eller annan ledande befattningshavare enligt fjärde stycket avses även arvoden för uppdrag som tillhör styrelseledamotens normala yrkesverksamhet, t.ex. som advokat eller konsult. Det saknar betydelse om ersättningen för arbetet betalas direkt till personen, till ett bolag eller annan tredje man.

Andra än anställda styrelseledamöter som får särskild ersättning utöver normalt styrelsearvode ska enligt femte stycket hänföras till högsta ledningen. Normalt styrelsearvode är i regel det arvode som bestämts av bolags- eller föreningsstämman för fördelning inom styrelsen.

Vid tillämpningen av föreskriften och de allmänna råden kan företag beakta ett exempel för noterade företag som publicerats av Näringslivets Börskommitté.

Kreditförluster, netto

31 §²⁰ För ”Kreditförluster, netto” (post 12) ska i not anges dels nedskrivningar, dels återföringar och intäkter av tidigare nedskrivna fordringar av betydelse. Av uppgifterna ska det framgå till vilken eller vilka av följande fordringskategorier nedskrivningen eller återföringen hänför sig:

1. fordringar på kreditinstitut,
2. fordringar på allmänheten,
3. fordringar på intresseföretag,
4. fordringar på koncernföretag.

Fordringar på företag i vilka ett kreditinstitut övertagit andelar för att skydda en fordran ska hänföras till fordringar på kreditinstitut eller fordringar på allmänheten, även när det är fråga om koncernföretag.

32 § ”Kreditförluster, netto” (post 12) ska vidare specificeras på följande sätt:

<u>A. Specifik reservering för individuellt värderade lånefordringar:</u>	
1. Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	+
2. Återförda tidigare gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	-
3. Årets reservering för sannolika kreditförluster	+
4. Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	-
5. Återförda ej längre erforderliga reserveringar för sannolika kreditförluster	-
6. Årets nettokostnad	=
<u>B. Gruppvis reservering för individuellt värderade lånefordringar:</u>	
1. Avsättning/upplösning av gruppvis reservering	+/-
<u>C. Gruppvis värderade homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk:</u>	
1. Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	+
2. Inbetalt på tidigare års konstaterade kreditförluster	-
3. Avsättning/upplösning av reserv för kreditförluster	+/-
4. Årets nettokostnad för gruppvis värderade homogena lånefordringar	=
<u>D. Transfereringsrisk:</u>	
1. Avsättning/upplösning av reserv för transfereringsrisker	+/-
<u>E. Ansvarsförbindelser:</u>	
1. Årets nettokostnad för infriande av garantier och andra ansvarsförbindelser	+/-
Årets nettokostnad för kreditförluster (A + B + C + D + E)	=

Uppenbart obetydliga belopp som avser E. Ansvarsförbindelser får i stället redovisas under någon annan rubrik.

I värdepappersbolag behöver uppgifterna lämnas endast om kreditförlusterna överstiger 0,5 procent av lånefordringarnas bokförda värde.

Värdeförändring på övertagen egendom

33 § Posten ”Värdeförändring på övertagen egendom” (post 12A) ska specificeras på orealiserad respektive realiserad värdeförändring, fördelat på övertagna fastigheter och annan övertagen egendom.

²⁰ BRD art. 33.4.

Särskilda uppgifter ska lämnas om vilka värdeförändringar avseende övertagen egendom som överförts till och från fonden för verkligt värde.

Fastigheter som övertagits som skydd för fordran

34 § Om förvaltningen av fastigheter som övertagits som skydd för fordran ska uppgifter lämnas enligt följande:

	<i>Moderföretag</i>	<i>Koncern</i>	<i>Övertagna fastighetsföretag som inte tagits in i koncernredovisningen</i>
Externa intäkter			
Driftskostnader			
Driftsnetto			

Uppgifter enligt första stycket får utelämnas om det bokförda värdet av övertagna fastigheter underskrider 5 procent av eget kapital.

Nedskrivningar av finansiella tillgångar

35 §²¹ För var och en av posterna ”Nedskrivningar av finansiella tillgångar” (post 13) och ”Återföringar av nedskrivningar av finansiella tillgångar” (post 14) ska i not anges dels nedskrivningar, dels återföringar av betydelse.

Av uppgifterna ska framgå till vilken eller vilka av följande tillgångskategorier nedskrivningen eller återföringen hänför sig:

1. aktier och andelar i intresseföretag,
2. aktier och andelar i koncernföretag,
3. andra överlåtbara värdepapper.

Intäkternas geografiska fördelning

36 §²² Uppgifter ska lämnas i not om hur summan av beloppen för följande poster fördelar sig på olika geografiska marknader: ”Ränteintäkter” (post 1), ”Leasingintäkter” (post 2), ”Erhållna utdelningar” (post 4), ”Provisionsintäkter” (post 5), ”Nettoresultat av finansiella transaktioner” (post 7) samt ”Övriga rörelseintäkter” (post 8).

Allmänna råd

Marknader som inte väsentligen skiljer sig åt bör betraktas som en marknad, t.ex. den svenska marknaden.

²¹ BRD art. 34.3.

²² BRD art. 40.5.

Kostnader för efterställda skulder

37 §²³ Uppgifter ska lämnas i not om kostnader för ”Efterställda skulder” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7).

Övriga upplysningar

38 § Moderföretag och dotterföretag ska ange hur stor del av årets finansiella kostnader och intäkter samt premiekostnader och premieintäkter för försäkring och återförsäkring som avser andra företag inom koncernen.

39 § För dotterföretag som inte redovisas enligt förvärvsmetoden i koncernredovisningen ska uppgifter lämnas, dels gemensamt för samtliga fastighetsföretag, dels gemensamt för samtliga övriga företag, enligt följande:

	<i>Fastighetsföretag</i>	<i>Övriga företag</i>
Bokfört värde på aktier och andelar		
Koncernens andel av kapital och reserver (exklusive latent skatt i obeskattade reserver)		
Varav fritt eget kapital		
Bokfört värde på koncernens fordringar på företagen		
Koncernens andel av årets resultat före dispositioner och skatt		

Med koncern menas här moderföretaget och de dotterföretag som tagits in i koncernredovisningen.

Om uppgifterna för ett företag är av ringa betydelse behöver de inte lämnas. Detta gäller dock endast under förutsättning att dessa uppgifter också sammantaget är av ringa betydelse.

Allmänna råd

Det bör noteras att undantag från kravet på konsolidering med förvärvsmetoden för övertagna fastighetsföretag aktualiseras främst när det är fråga om tillfälligt innehav som innehas till försäljning.

Förvaltnings- och förmedlingstjänster

40 §²⁴ Uppgifter ska lämnas i not om förvaltnings- och förmedlingstjänster som lämnats till tredje man, i den mån verksamhetens omfattning är av betydelse i förhållande till institutets totala verksamhet.

²³ BRD art. 41.2 e.

Upplysningar om finansiella risker och andra risker

41 § Information ska lämnas om institutets hantering av och exponering för icke-finansiella risker av betydelse.

Allmänna råd

Med icke-finansiella risker menas t.ex. operativa och juridiska risker.

Detaljeringsgraden i informationen om finansiella och andra risker bör stå i proportion till den relativa betydelse som verksamheterna, resultaten eller riskerna har för kreditinstitutets affärsverksamhet i dess helhet.

Utöver sådan information om riskstyrning och exponeringar för finansiella risker som ska lämnas i förvaltningsberättelsen enligt 6 kap. 1 § ÅRKL (jfr 6 kap. 1 § tredje stycket ÅRL) eller som bör lämnas enligt internationella redovisningsstandarder som gäller enligt 2 kap. bör det även lämnas information om:

- a) institutets syfte med att använda viktigare finansiella instrument,
- b) användningen av finansiella instrument, t.ex. för handel, placering eller riskhantering,
- c) verksamheter med högriskinstrument eller komplexa instrument,
- d) institutets riskbenägenhet,
- e) överordnade principer för institutets riskhantering med en översiktlig beskrivning av mål, organisation och styrning,
- f) användning av säkerheter, samt
- g) användning av avtal om netting.

Väsentliga finansiella risker bör beskrivas, inklusive hur de uppstår samt hur de mäts och hanteras. Institutet bör också redovisa sin metod för att mäta hur väl man lyckas i sin riskhantering. Institut som använder riskmättningsmodeller bör vidare upplysa dels om processen med validering av sådana modeller, så kallad backtesting, dvs. utvärderingen mot såväl realiserat som förväntat resultat, dels om sina metoder för stresstester.

För sin kreditriskhantering bör kreditinstitutet lämna övergripande information om mål, strategier och praxis för hantering och kontroll av kreditrisk i låneportföljen. Dessa upplysningar bör kompletteras med relevant information om institutets organisation för kreditriskhantering, t.ex. kreditkommittéer. Upplysningarna bör omfatta information om riskhantering och riskkontroll samt praxis för att minska kreditrisker, exempelvis enligt följande:

1. krav på säkerheter och garantier,
2. periodvis granskning av lånefordringar och säkerheter,
3. system för klassificering av kreditrisk,
4. interna granskningar av kreditkvalitet,
5. övervakningsrutiner för förfallna betalningar och oreglerade fordringar,
6. begränsning och kontroll av exponeringar,
7. minskning av exponering genom juridiskt hållbara nettningsavtal,
8. användning av kreditderivat och kreditförsäkringar, inklusive hur dessa instrument påverkar kreditinstitutets redovisning och fastställande av belopp för kreditförluster.

²⁴ BRD art. 41.2 f.

För sådana derivat som inte används i handelssyfte bör institutet upplysa om syftet och strategierna för att uppnå syftet. Informationen bör exempelvis innefatta hur derivat används för att säkra valutarisk, ränterisk och annan prisrisk. Upplysningarna bör skilja mellan olika säkringsstrategier, redogöra för riskhanteringsstrategin för väsentliga typer av säkringar och beskriva de poster eller transaktioner som risksäkrats.

När institutet använder finansiella instrument i handelssyfte bör det särskilt upplysa om huruvida man är marknadsgarant (market maker), tar egna positioner i spekulativt syfte, tar positioner för att underlätta kunders affärer eller ägnar sig åt arbitrage.

Marknadsrisker

42 § Ett kreditinstitut ska lämna information om exponeringen för marknadsrisker på grundval av en eller flera av metoderna i andra–fjärde styckena.

Riskutsatt värde (Value at Risk, VaR). För varje kategori av marknadsrisk där VaR-upplysningar ges ska informationen lämnas i form av endera

- a) genomsnittliga, högsta och lägsta belopp eller distributionen av VaR-belopp över tidsperioden,
- b) genomsnittliga, högsta och lägsta belopp eller distributionen under tidsperioden av faktiska förändringar i verkliga värden, resultat eller kassaflöden från finansiella instrument som är utsatta för marknadsrisk, eller
- c) antalet gånger under perioden (uttryckt i procent) som de faktiska förändringarna i verkliga värden, resultat eller kassaflöden från finansiella instrument som är utsatta för marknadsrisk överstiger VaR-beloppen.

Känslighetsanalys, dvs. effekten av ett urval hypotetiska förändringar av marknadspriser och räntenivåer analyseras. De hypotetiska förändringar som väljs ska kunna bedömas som rimliga inom en nära framtid. En av dessa hypotetiska förändringar ska vara en negativ förändring med 10 procent av aktiekurser 5 procent av valutakurser samt 1 procentenhet av räntor, såvida det inte påvisas att sådana förändringar inte rimligen kan inträffa.

Tabellpresentation. En analys presenteras av det totala marknadsvärdet för finansiella instrument som är utsatta för marknadsrisk, uppdelat på de viktigaste kategorierna av finansiella tillgångar och skulder samt inom dessa kategorier på tidsintervall fram till förfallodag eller till räntejustering om denna inträffar tidigare.

Tidsintervallen ska minst omfatta följande:

- från 0 till och med 3 månader,
- från 3 till och med 6 månader,
- från 6 till och med 12 månader,
- från 1 till och med 5 år,
- från 5 till och med 10 år, och
- mer än 10 år.

Redogörelse ska lämnas för skälen till väsentliga förändringar i marknadsrisk-exponering jämfört med tidigare perioder. Denna information ska göra det möjligt för läsaren att bedöma väsentliga trender i marknadsrisker, och den ska innefatta information som är relaterad till varje marknadsriskkategori som upplysts om det senaste eller det föregående året.

Värdepappersbolag vars balansomslutning understiger 1 miljard kronor behöver inte lämna upplysningar enligt denna paragraf. Kreditinstitut vars balansomslutning

understiger 1 miljard kronor behöver endast lämna upplysningar om exponeringen för ränterisk i form av återstående räntebindingstider enligt femte stycket.

Allmänna råd

Om de värden för marknadsrisk som anges inte är typiska för värdena under räkenskapsåret, bör ytterligare värden redovisas, så att värdena på balansdagen kan sättas in i sitt sammanhang. Dessa ytterligare värden kan vara antingen genomsnittsvärden eller högsta och lägsta värden.

Informationen om marknadsrisker får lämnas med uppdelning på handelsverksamhet och övrig verksamhet, och det bör i så fall anges vad som omfattas av begreppet handelsverksamhet. Informationen bör vidare delas upp på varje slag av marknadsriskexponering (t.ex. ränterisk, valutarisk, aktiekursrisk och andra relevanta prISRISKER). Olika metoder kan användas för olika typer av exponeringar.

Om institutet bytt metod eller gjort ändringar i modellen, dvs. i dess definitioner, antaganden eller parametrar, och effekterna av förändringen är väsentliga, bör institutet upplysa om förändringen och dess anledning. I sådana fall bör institutet antingen presentera föregående års siffror i sammandrag enligt den nya modellen eller upplysa om årets siffror enligt den nya och den gamla metoden.

Om några finansiella instrument, positioner eller transaktioner inte inkluderats i marknadsriskupplysningarna och upplysningarna till följd av detta inte visar kreditinstitutets totala marknadsriskexponering, bör institutet redogöra för vilka slag av finansiella instrument som utelämnats och belysa effekten av detta.

Institut som lämnar information grundad på VaR-modell eller känslighetsanalys bör också informera om dessa metoder samt om de antaganden och parametrar som använts, i den omfattning som behövs för att man ska förstå kreditinstitutets upplysningar om marknadsrisk. Institutet bör således alltid ange det konfidensintervall som använts. Vidare bör det t.ex. specificeras hur förlust definieras i modellerna, vilken typ av modell som används och vilka typer av finansiella instrument som omfattas av modellerna samt lämna annan relevant information om modellernas antaganden och parametrar, som t.ex. innehavsperiod, mätperiod, metoden för att lägga samman riskexponeringar och korrelationsantaganden. Om den modell som använts godkänts av Finansinspektionen för beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker, bör detta anges.

Kreditinstitut med en balansslutning som överstiger 100 miljarder kronor bör komplettera upplysningarna med en durationsanalys av ränterelaterade instrument uppdelat på poster värderade till verkligt värde, poster värderade enligt lägsta värdets princip och övriga poster.

Kompletterande regler om upplysningar om ränterisker finns i internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. (jfr IAS 32).

Kreditrisker

Information om exponeringar för kreditrisker bör även innehålla uppgifter om exponeringarna med beaktande av säkerheter.

Om ett kreditinstitut vid uppgiftslämnandet tar hänsyn till rättsligt hållbara avtal om nettnings, bör det vid uträkningen inte göras avdrag för sådana skulder som förfaller innan fordran förfaller.

Upplysningarna om koncentrationer av kreditrisker bör utformas på ett sätt som är förenligt med krav på sekretess.

Väsentliga koncentrationer av kreditrisk kan uppstå i relation till individuella låntagare, närstående låntagare eller grupper av låntagare, en specifik ekonomisk sektor eller ett specifikt land eller region. Koncentrationer av kreditrisk bör beskrivas mot bakgrund av företagets verksamhetsinriktning.

För ett kreditinstitut som är specialiserat på fastighetsfinansiering kan exempelvis följande gruppering av låntagare på olika typer av låneändamål vara relevant: småhus, bostadsrätter, flerbostadshus, bostadsrättsföreningar, kontors- och affärshus, jordbruk och industri. Beloppsuppgifter om bokfört värde, värdet av eventuella säkerheter och problemkrediter kan lämnas samtidigt för respektive grupp. Om kreditinstitutet swappat belopp i olika valutor, kan det vara relevant att samtidigt lämna uppgifter om motpartsrisker i swappavtal fördelat på motparter med olika rating.

Kompletterande regler om upplysningar om kreditrisker finns i internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. (jfr IAS 32).

Värdepapperisering

Informationen, som för 1–6 även avser värdepapperiseringar som genomförts under tidigare år, bör utöver vad som följer av internationella redovisningsstandarder som gäller enligt de allmänna råden till 2 kap. (jfr IAS 32) behandla följande:

1. Vilket eller vilka tillgångsslag som värdepapperiserats samt värdepapperiseringens omfattning för respektive tillgångsslag.
2. Vilka eventuella förpliktelser i form av t.ex. kreditrisk- eller återköpsåtaganden som kreditinstitutet har för de sålda tillgångsslagen och som även i fortsättningen ska kapitaltäckas hos kreditinstitutet (t.ex. ett åtagande att förlänga de krediter som övertagits av specialföretaget).
3. Vilka eventuella åtaganden kreditinstitutet har för att stödja specialföretaget i dess fortsatta verksamhet, t. ex. genom att lämna likviditetsstöd.
4. Hur stora tillskott av riskbärande kapital som kreditinstitutet har lämnat till specialföretaget i samband med värdepapperiseringen, vilka olika slags tillskott som lämnats samt villkoren för respektive slag av tillskott. Exempelvis bör uppgifter lämnas om huruvida specialföretaget kan ta i anspråk något av tillskotten löpande för förlusttäckning.
5. Hur mycket obligationer eller andra fordringsrätter utgivna av specialföretaget som kreditinstitutet innehar.
6. Vilken effekt den genomförda värdepapperiseringen totalt sett har haft på kreditinstitutets kapitaltäckningsgrad, även med hänsyn tagen till lämnade tillskott till specialföretaget.
7. Vilken resultateffekt värdepapperiseringen har haft det år den genomfördes.

Upplysningar om kvarstående väsentliga ekonomiska engagemang och risker bör även lämnas för andra typer av överlåtelser än värdepapperiseringar.

Utländsk valuta

43 §²⁵ Följande upplysningar ska lämnas om utländsk valuta:

1. Upplysningar om efter vilka principer tillgångar och skulder i utländsk valuta värderas.
2. Upplysningar om det samlade värdet av tillgångar och skulder i utländska valutor samt i vilken utsträckning dessa säkrats och på vilket sätt. Uppgifterna ska lämnas uppdelat på väsentliga tillgångar och skulder samt specificerat i väsentliga valutor.
3. Uppgifter om storleken på och förändringen av omräkningsdifferenser som ingår i eget kapital och avser utländska dotter- och intresseföretag samt filialer.
4. Övriga upplysningar som är av väsentlig betydelse för bedömningen av företagets valutaexponering.

Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper

44 § Ett kreditinstitut ska i sin årsredovisning utförligt beskriva tillämpade värderings- och redovisningsprinciper. De metoder som använts för att bestämma det verkliga värdet ska beskrivas i not. Skälen för vald metod ska anges.

Allmänna råd

Som exempel kan nämnas de principer som tillämpas på redovisning av

- poster inom linjen, och
- derivat och andra finansiella instrument (jfr även IAS 32 och IAS 39).

De tillämpade kriterierna för balans- och resultatföring bör kommenteras.

Lånefordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde

Följande upplysningar bör lämnas om tillämpade värderings- och redovisningsprinciper för lånefordringar som värderas med utgångspunkt i anskaffningsvärdet

1. när lånefordringar initialt redovisas i balansräkningen och vilken metod som används för att fastställa belopp,
2. hur ränteintäkterna redovisas för lånefordringar, inklusive hur avgifter och kostnader hanteras (t.ex. effektivräntemetoden),
3. hur och när lånefordringar identifieras som osäkra samt vilken metod som används för att fastställa belopp för osäkra lånefordringar,
4. när en lånefordran skrivs bort,
5. hur återvinning av kreditförluster redovisas,
6. hur ränta och andra intäkter för osäkra lånefordringar redovisas.

Andra omständigheter som kan medföra att redovisningsprinciper behöver redovisas separat är t.ex.

1. reservering för transfereringsrisker,
2. värdepapperiseringstransaktioner där det finns ett kvarstående intresse eller engagemang i de värdepapperiserade lånefordringarna,
3. över- eller undervärden på lånefordringar som förvärvats från tredje part,
4. säkring som påverkar värdering av lånefordringar,
5. nettoredovisning och kvittningsförfaranden som påverkar lånefordringarnas presentation i balansräkningen,
6. lånefordringar som är tillgängliga för försäljning.

²⁵ BRD art. 41.2 g.

Ett kreditinstitut bör lämna upplysningar om de redovisningsprinciper och metoder som använts för att bestämma specifika reserveringar för individuellt värderade lånefordringar respektive gruppvisa reserveringar för individuellt värderade lånefordringar samt förklara de väsentliga antaganden som gjorts. Upplysningskravet omfattar även principerna för reserveringar för homogena grupper av lånefordringar med begränsat värde och likartad kreditrisk.

Informationen bör beskriva de olika typerna av reserveringar och de väsentliga antaganden som använts för att bestämma reserveringarna, t.ex.

1. omfattningen av lånefordringar där betalningsinställelse har skett,
2. institutets hänsynstagande till historik över uteblivna betalningar för olika kategorier av lånefordringar,
3. aktuella förhållanden,
4. förändringar i låneportföljens sammansättning,
5. trender i fråga om betalningsförsummelser och återvinningar.

Upplysningar bör också lämnas om andra relevanta faktorer, t.ex.

1. förekomst och effekt av koncentrationer av lånefordringar samt förändringar i detta avseende,
2. förändringar i låntagarnas ekonomiska omvärld,
3. förändringar i principer och praxis för utlåning, däribland reglerna för kreditgivning, inkassering samt återvinningsåtgärder.

Föreskriftsenlighet

45 § Uppgifter ska lämnas om huruvida företaget upprättat sin årsredovisning och sin koncernredovisning enligt dessa föreskrifter.

Allmänna råd

Skyldigheten enligt 2 kap. 2 § ÅRKL (jfr 2 kap. 3 § ÅRL) att upplysa om avvikelser från allmänna råd och skälen för dessa, tillämpas bl.a. på avvikelser från internationella redovisningsstandarder med de begränsningar och anpassningar som gäller enligt 2 kap.

Upplysningar om övergången till internationella redovisningsstandarder

Ett sådant institut som avses i artikel 9 a IAS-förordningen bör lämna närmare upplysningar om övergången till sådana internationella redovisningsstandarder (IAS/IFRS-standarder). Upplysningarna bör minst innehålla följande:

1. En redogörelse för planeringen, förberedelserna och en utvärdering av genomförandet hittills.
2. En beskrivning av identifierade väsentliga skillnader mellan tillämpade redovisningsprinciper och redovisningsprinciper enligt sådana internationella redovisningsstandarder som sannolikt kommer att tillämpas det första räkenskapsåret.
3. En beloppsmässig jämförelse mellan sådana redovisningsprinciper som avses i 2 för posterna inom eget kapital vid rapportperiodens ingång och utgång, posterna i resultaträkningen och posterna i finansieringsanalysen samt en närmare förklaring av effekterna för varje post. Uppgifterna bör lämnas i den mån de finns tillgängliga.

Upplysningarna får även lämnas i förvaltningsberättelsen.

6 kap. Förvaltningsberättelse och kapitaltäckningsanalys

Förvaltningsberättelse

1 § I förvaltningsberättelsen ska ett institut, utöver vad som anges i lag, lämna upplysningar om verksamhetens art och inriktning samt om institutets respektive koncernens struktur.

Upplysningar ska lämnas om väsentliga förändringar i verksamheten, som köp och försäljning av dotterföretag, ingångna viktiga avtal samt större investeringar. För såväl institutet som koncernen ska även belysas väsentliga aspekter på bl.a. likviditeten och kapitalbehovet samt personalsituationen.

Institutet ska vidare redovisa nyckeltal som är ändamålsenliga för branschen och som beskriver verksamheten, ställningen och avkastningen.

Allmänna råd

Uppgifterna om nyckeltal samt om företagets respektive koncernens struktur kan lämnas i någon annan del av årsredovisningen, om förvaltningsberättelsen innehåller en hänvisning om detta.

2 § Nyckeltal samt sammandrag av resultat- och balansräkningarna ska redovisas i en flerårsöversikt för åtminstone de senaste fem åren.

Översikten ska upprättas enligt de redovisningsprinciper som tillämpas i den senaste årsredovisningen, om det inte är förenat med särskilda svårigheter att räkna om uppgifterna för tidigare år. Institutet ska upplysa om huruvida en sådan omräkning inte gjorts och ange skälen för detta.

Övervärden i fondförsäkringsrörelse

Allmänna råd

De institut som i årsredovisningen använder resultatmått som innefattar periodens förändring i övervärden i fondförsäkringsrörelse bör i förvaltningsberättelsen eller i not till denna lämna upplysningar enligt dessa allmänna råd.

Upplysningar bör lämnas om viktiga ekonomiska antaganden som legat till grund för beräkningen av övervärdena, såsom val av diskonteringsränta, förväntad värdeutveckling i fonder, inflation, dödlighet, driftskostnader samt valutakurser vid omräkning av övervärden i utlandet. Bolaget bör i en känslighetsanalys redogöra för effekten av förändringar i de viktigaste antagandena, jämfört med de antaganden som legat till grund för beräkningen. Vidare bör det upplysas om annullationsfrekvensen under räkenskapsåret.

Instituten bör specificera periodens förändring i övervärden i fondförsäkringsrörelse genom att ange:

1. nuvärdet av årets nytecknade affärer,

2. förändring i nuvärdet av avtal som ingåtts under tidigare år,
3. faktiskt utfall jämfört med gjorda beräkningsantaganden,
4. förändring i antaganden om diskonteringsränta,
5. förändring i antaganden om förväntad värdeutveckling i fonder, och
6. andra faktorer som väsentligt påverkat periodens förändring.

Kapitaltäckningsanalys

3 § En kapitaltäckningsanalys ska ingå i årsredovisningen enligt 2 kap. 1 § och 6 kap. 3 § ÅRKL. Denna analys ska avse dels den finansiella företagsgrupp i vilken institutet ingår som moderföretag, dels institutet separat.

Uppgifter enligt punkterna 1, 2 och 4 nedan ska lämnas av samtliga institut som omfattas av kapitaltäckningsbestämmelserna. Uppgifter enligt punkt 3 ska bara lämnas av de institut som omfattas av kapitaltäckningsreglerna avseende marknadsrisk. Uppgifter enligt punkt 5 lämnas endast av värdepappersbolag.

1. Beräkning av kapitalbas

Eget kapital enligt senaste bokslut

Omräkningsjusteringar vid tillämpning första gången av nya eller ändrade internationella redovisningsstandarder

Primärt kapital (brutto)

Avdrag för immateriella tillgångar och uppskjuten skattefordran

Andra avgående poster före kassaflödessaerings- och neutralitetsjusteringar

Kassaflödessaeringsjusteringar

Neutralitetsjusteringar vid tillämpningen av internationella redovisningsstandarder uppdelade på värderings- och redovisningsprinciper med väsentlig effekt på eget kapital

Primärt kapital (netto)

Supplementärt kapital

Avräkning²⁶

Summa primärt och supplementärt kapital

Utvidgad del av kapitalbasen

Reduktion²⁷

Summa supplementärt kapital och utvidgad del av kapitalbasen

Kapitalbas

Separat information ska lämnas om beloppet för sådana kapitaltillskott och reserver som efter medgivande av Finansinspektionen får räknas in i primärt eller supplementärt kapital i kapitalbasen, med en uppdelning på:

- primärkapitaltillskott,
- eviga förlagslån, samt
- andra tillskott eller reserver.

²⁶ Avräkning enligt 2 kap. 7 § lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

²⁷ Reduktion för att summa supplementärt kapital och utvidgad del av kapitalbasen inte ska överstiga summa primärt kapital, netto.

2. Beräkning av kapitalkrav för kreditrisker

Poster i balansräkningen (med uppgifter om summa placeringar respektive riskvägt belopp för var och en av grupperna)

- Grupp A (0 %)
- Grupp B (20 %)
- Grupp C (50 %)
- Grupp D (100 %)

Poster utanför balansräkningen (med uppgifter om nominellt belopp, omräknat belopp respektive riskvägt belopp för var och en av grupperna)

- Grupp A (0 %)
- Grupp B (20 %)
- Grupp C (50 %)
- Grupp D (100 %)

Summa riskvägt belopp för kreditrisker

3. Beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker

Riskvägt belopp för ränterisker

- varav för specifik risk
- varav för generell risk

Riskvägt belopp för aktiekursrisker

- varav för specifik risk
- varav för generell risk

Riskvägt belopp för avvecklingsrisker

Riskvägt belopp för motpartsrisker
och andra risker

Riskvägt belopp för valutakursrisker

Summa riskvägt belopp för marknadsrisker

4. Beräkning av kapitaltäckningsgrad

Kapitalbas

Riskvägt belopp för kreditrisker och marknadsrisker

Kapitaltäckningsgrad i procent

5. Tillkommande specifikation för värdepappersbolag

Kapitalbas

25 % av fasta omkostnader

Överskott

Nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelse regler

4 § Upplysningar ska lämnas om vilka konsekvenser en övergång till nya eller ändrade internationella redovisningsstandarder får för kapitalkravet, stora exponeringar och andra förhållanden enligt tillämpliga rörelse regler. Beloppsuppgifter ska lämnas om det inte finns särskilda hinder.

7 kap. Koncernredovisning

Tillämpning av årsredovisningsregler i koncernredovisningen

1 § Föreskrifterna och de allmänna råden i 1 kap. 2 och 3 §§ samt 2–6 kap. om årsredovisning ska tillämpas även när koncernredovisning upprättas, om inte annat följer av detta kapitel.

Koncernredovisning i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen

2 § Ett moderföretag som i koncernredovisningen tillämpar 7 kap. 7 eller 8 §§ lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska tillämpa enbart 1 § vad gäller hänvisningarna till:

- a) 5 kap. 11–17 §§ om övertagen egendom,
- b) 5 kap. 33 § om värdförändring på övertagen egendom,
- c) 5 kap. 45 § om föreskriftsenlighet, och
- d) 6 kap. om förvaltningsberättelse och kapitaltäckningsanalys.

Allmänna råd

Redovisningsrådets rekommendation RR 30 Kompletterande redovisningsregler för koncerner, fastställd i december 2004, bör tillämpas av alla institut som upprättar en koncernredovisning enligt IAS-förordningen.

3 § Reglerna i 2 § ska tillämpas med följande anpassningar:

1. Sådana upplysningar som avser särskilt angivna poster i balansräkningen eller resultaträkningen lämnas för motsvarande tillgångar eller skulder respektive intäkter eller kostnader i andra poster.
2. I flerårsöversikten tillämpas, trots 6 kap. 2 §, redovisningsprinciperna i den senaste koncernredovisningen, om det inte är förenat med särskilda svårigheter.

8 kap. Delårsrapport

Grundläggande regler

1 § Reglerna i 1 kap. 2 och 3 §§, 2–4 kap., 5 kap. 10 § 1–6, 5 kap. 11 § första stycket 1 och 5 kap. 32 § ska tillämpas även i fråga om delårsrapporter som upprättas av sådana företag som anges i 1 kap. 1 § första stycket samt delårsrapporter för sådana koncerner som anges i 1 kap. 1 § andra stycket.

Moderföretag ska lämna upplysningar för koncernen enligt första stycket samt 4 och 5 §§. Separata upplysningar för moderföretaget behöver lämnas endast om det är särskilt föreskrivet.

Allmänna råd

Den godkända internationella redovisningsstandarden IAS 34 Delårsrapportering bör tillämpas.

Företag vars balansomslutning överstiger 75 miljarder kronor bör även i delårsrapporter lämna upplysningar enligt 5 kap. 29 §.

Möjligheten att utelämna uppgifter för moderföretaget, som anges i andra stycket, gäller endast i den mån inte annat följer av någon annan författning. Särskilda upplysningskrav för moderföretaget kan följa av lag eller föreskrifter. Se t.ex. 4 kap. 8 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1995:43) om inregistrering av fondpapper m.m.

Särskilda värderingsregler

2 § Av 4 kap. 3 § tredje stycket framgår att det verkliga värdet för en övertagen fastighet ska bestämmas på grundval av särskild värdering av en värderingsman med erkända professionella kvalifikationer. Institut som i sina delårsboksut använder väl utvecklade bedömningsrutiner vid värderingen av fastigheter som det övertagit för att skydda en fordran eller som utgör säkerhet för osäkra fordringar behöver inte anlita någon sådan värderingsman, om inte omständigheterna föranleder något annat.

Balans- och resultaträkningar

3 § För institut vars balansomslutning överstiger 1 miljard kronor ska en balansräkning i sammandrag ingå i delårsrapporten. När koncernbalansräkningen upprättas ska bedömd full skatt beaktas.

4 § För institut vars balansomslutning överstiger 1 miljard kronor ska en resultaträkning enligt uppställningsformen i bilaga 2 till ÅRKL ingå i delårsrapporten. För institut vars balansomslutning underskrider 1 miljard kronor ska resultaträkningen i delårsrapporten ha åtminstone följande detaljeringsgrad:

1. Ränteintäkter,
2. Leasingintäkter,
3. Räntekostnader,
4. Erhållna utdelningar,
5. Provisionsnetto,
6. Nettoresultat av finansiella transaktioner,
7. Övriga rörelseintäkter,
8. Allmänna administrationskostnader,
9. Övriga omkostnader,
10. Resultat före kreditförluster,
11. Kreditförluster, netto,
12. Värdejusteringar av finansiella tillgångar, samt
13. Resultat före bokslutsdispositioner och skatt.

Avvikelser från uppställningsformen får göras under samma förutsättningar som för balansräkningen i årsredovisningen enligt 3 kap. 2 §.

Ett institut som i väsentlig utsträckning har övertagen egendom ska i uppställningsformen för resultaträkningen efter post 12, ”Kreditförluster, netto” lägga till en kompletterande post med beteckningen 12A, ”Värdeförändring på övertagen egendom”, se bilaga 2, 13 och 14 §§.

5 § Rubriceringen av resultatposterna och, i förekommande fall, balansposterna ska motsvara vad som gäller i årsredovisningen och, i förekommande fall, koncernredovisningen. Poster som har ett uppenbart obetydligt värde får dock omrubriceras.

Om de redovisningsprinciper och den rubricering av poster som tillämpas avviker från den senast framlagda årsredovisningen, ska detta anges med upplysning om förändringens effekt på de lämnade uppgifterna, om denna är väsentlig.

Särskilda upplysningsregler

6 § Av delårsrapporten ska framgå i vad mån företagens revisorer granskat rapporten.

7 § Upplysningar enligt 5 kap. 30 a § om ersättningar till ledande befattningshavare i vissa institut ska lämnas om sådana ersättningar och förmåner som förändrats i en inte oväsentlig omfattning under delårsperioden.

Allmänna råd

Översiktliga upplysningar enligt de allmänna råden under 5 kap. 45 § om övergången till internationella redovisningsstandarder bör lämnas.

8 § Uppgifter ska lämnas om kapitaltäckningsgraden, dvs. kapitalbasen i procent av summan av de riskvägda beloppen, enligt kapitaltäckningsbestämmelserna för respektive företag som anges i 1 kap. 1 §.

Uppgifter ska även lämnas om kapitaltäckningsgraden för en finansiell företagsgrupp, om institutet har skyldighet att upprätta gruppbaserad redovisning.

9 § Bokförda värden och verkliga värden för derivat ska specificeras separat för instrument med positiva och instrument med negativa verkliga värden samt uppdelat på typ av instrument (ränterelaterade, valutarelaterade, aktierelaterade och övriga instrument).

Dessa uppgifter behöver endast lämnas om

1. summan av de sammanlagda positiva verkliga värdena och absolutbeloppet av de sammanlagda negativa verkliga värdena överstiger 10 procent av eget kapital, eller
2. summan av de nominella beloppen överstiger 200 procent av eget kapital.

Allmänna råd

Exempel:	Ränta	Valuta	Aktie	Övriga
Derivatinstrument med positiva värden	vv, bv	vv, bv	vv, bv	vv, bv
Derivatinstrument med negativa värden	vv, bv	vv, bv	vv, bv	vv, bv

Insändande av delårsrapport

10 § En delårsrapport ska lämnas till Finansinspektionen snarast efter färdigställandet och inom sådan tid att den har kommit in till myndigheten senast inom två månader från delårsperiodens utgång.

I de fall delårsrapporten publiceras ska Finansinspektionen dessförinnan underlättas om innehållet i densamma.

Delårsrapport i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen

11 § Ett institut som i koncernredovisningen tillämpar 7 kap. 7 eller 8 §§ lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag ska i en delårsrapport för koncernen tillämpa enbart följande bestämmelser i detta kapitel:

1. 6 § om upplysningar om företagets revisor granskat delårsrapporten,
2. 8 § om upplysningar om kapitaltäckningsgraden, och
3. 10 § om insändande av delårsrapport.

Allmänna råd

De allmänna råden till 1 § första stycket om hänvisning till godkända internationella redovisningsstandarder IAS 34 Delårsrapportering bör tillämpas.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Dessa föreskrifter och allmänna råd träder ikraft den 1 januari 2005. Reglerna tillämpas första gången för räkenskapsår som påbörjas den 1 januari 2005 eller senare, om inte annat följer av andra stycket eller punkten 2.

Trots första stycket ska 5 kap. 30 a § tillämpas första gången redan i årsredovisningar som upprättas efter den 31 december 2004 för räkenskapsåret 2004.

Tillämpning av äldre regler med vissa tillägg

2. För räkenskapsåret 2005 får Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2002:22) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag tillämpas. Detta gäller endast under förutsättning att institutet har tillämpat nämnda föreskrifter och allmänna råd för räkenskapsåret 2004 samt i den aktuella årsredovisningen, koncernredovisningen eller årsbokslutet

a) redovisar och värderar finansiella instrument enligt äldre bestämmelser i 4 kap. 1, 2 och 6 §§ ÅRKL med stöd av punkten 2 i övergångsbestämmelserna till lagen (2003:772) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, istället för enligt 4 kap. 14 a–14 d §§ ÅRL, samt

b) inte tillämpar följande redovisningsalternativ enligt lagen (2004:1175) om ändring i lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag:

- 3 kap. 1 § andra stycket ÅRKL om uppdelning av poster med hänsyn till deras karaktär och likviditet,
- 4 kap. 6 § ÅRL om uppskrivning av immateriella tillgångar,
- 4 kap. 13 a § ÅRL om redovisning av intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i årsredovisningen, och
- 7 kap. 22 § ÅRL om redovisning av negativ goodwill som en avräkning mot positiv goodwill.

Trots första stycket får inte 7 kap. 3 § FFS 2002:22 om konsolidering av dotterföretag enligt kapitalandelsmetoden tillämpas. Bestämmelserna i 7 kap. nämnda föreskrift tillämpas inte heller i en koncernredovisning enligt IAS-förordningen.

3. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2002:22) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag enligt punkten 2 tillämpas med tillägg av följande regler i föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2003:11) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag:

- a) 4 kap. 4 e § om reserveringar för osäkra lånefordringar, i stället för 4 kap. 4 § e i FFFS 2002:22, och
- b) 7 kap. 1 § andra stycket om avvikelser från reglerna om årsredovisning när RR 29 Ersättningar till anställda tillämpas i koncernredovisningen.

4. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2002:22) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag enligt punkten 2 tillämpas också med tillägg av följande regler i dessa föreskrifter och allmänna råd:

- a) 1 kap. 2 § om definitionen av internationella redovisningsstandarder,
- b) 5 kap. 30 a § om upplysningar om ersättningar till ledande befattningshavare,
- c) de allmänna råden under 5 kap. 45 § om upplysningar om övergången till internationella redovisningsstandarder,
- d) 8 kap. om delårsrapporter vad gäller
 - 7 § om upplysningar om icke oväsentliga förändringar i ersättningar till ledande befattningshavare, och
 - de allmänna råden under 7 § om översiktliga upplysningar om övergången till internationella redovisningsstandarder.

Bestämmelserna i 5 kap. 30 a § tillämpas på det sätt som anges i första punkten andra stycket.

Upplysningar om tillämpade redovisningsföreskrifter

5. Företag som tillämpar punkterna 2–4 i årsredovisningen eller koncernredovisningen, ska ange att Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2002:22) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag tillämpas när upplysningar lämnas om tillämpade redovisningsföreskrifter i årsredovisningen eller koncernredovisningen. Företag som i koncernredovisningen tillämpar 7 kap. 7 och 8 §§ lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, ska ange FFFS-numret på dessa föreskrifter och allmänna råd när upplysningar lämnas om tillämpade redovisningsföreskrifter i koncernredovisningen.

Upphävande av vissa äldre redovisningsföreskrifter

6. Genom dessa föreskrifter upphävs Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2003:11) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag i andra delar än vad som kan tillämpas enligt punkten 3. FFFS 2003:11 ska ändå tillämpas för räkenskapsåret 2004, om inte Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (2002:22) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag tillämpats med stöd av övergångsbestämmelserna i punkten 2 till FFFS 2003:11.

Trots första stycket behöver inte årsredovisningar sändas in till Finansinspektionen enligt punkten 2 i övergångsbestämmelserna till FFFS 2003:11.

INGRID BONDE

Åsa Andersson

*Bilaga 1***Balansräkningens poster**

1 § Posterna i 2–32 §§ avser uppställningsformen för balansräkningen enligt bilaga 1 till ÅRKL.

Om avsteg från uppställningsformen får göras enligt 3 kap. 2 §, får motsvarande avsteg göras från 2–32 §§.

Tillgångar

2 §²⁸ Tillgångar: Post 1 — Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker. Här redovisas kassatillgångar. Kassatillgångar omfattar lagliga betalningsmedel, inklusive utländska sedlar och mynt.

Här redovisas även sådana tillgodohavanden hos centralbanker och postgiron i myndighetsform där följande förutsättningar är uppfyllda:

1. centralbanken eller postgirot ska höra hemma i ett land där institutet är etablerat, och
2. tillgodohavandet ska kunna disponeras fritt när som helst.

Sådana fordringar på centralbanker och postgiron som inte uppfyller kraven i andra stycket ska redovisas som ”Utlåning till kreditinstitut” (Tillgångar, post 3) eller som ”Utlåning till allmänheten” (Tillgångar, post 4).

Allmänna råd

För att tillgodohavanden på postgiro ska redovisas under denna post krävs det att postgirot drivs i myndighetsform.

3 §²⁹ Tillgångar: Post 2 — Belåningsbara statskuldförbindelser m.m. Här redovisas:

1. statsskuldförbindelser, statsobligationer, statsskuldväxlar och andra liknande värdepapper som är emitterade av offentliga organ och belåningsbara i centralbanken i det land där institutet är etablerat (delpost 2.a), samt
2. andra värdepapper som är belåningsbara i centralbanken i det land där institutet är etablerat, om belåningsbarheten följer av nationell lagstiftning (delpost 2.b).

Skuldbevis som emitterats av offentliga organ men som inte uppfyller villkoren enligt första stycket 1 ska tas upp under ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5).

Allmänna råd

Kravet på belåningsbarhet avser tillgångens karaktär och inte om det enskilda institutet har belåningsmöjlighet.

För andra värdepapper än stats- och kommunpapper måste belåningsbarheten vara fastställd i lag (första stycket 2). Det är således inte tillräckligt

²⁸ BRD art. 13.

²⁹ BRD art. 14.

att en centralbank enligt egna regler är villig att belåna t.ex. ett bostadspapper.

Med offentliga organ avses statliga myndigheter, inklusive centralbanken, samt kommuner, men däremot inte statligt eller kommunalt ägda företag.

Bestämmelser om uppdelning av denna post i delposterna ”Belåningsbara statspapper” och ”Andra belåningsbara värdepapper” finns i 5 kap. 1 §.

4 §³⁰ Tillgångar: Post 3 — Utlåning till kreditinstitut. Utlåning till kreditinstitut ska även omfatta fordringar på kreditinstitut och centralbanker. Med kreditinstitut avses utländska institut av motsvarande slag, inklusive internationella bankinrättningar.

Undantag:

1. fordringar som representeras av obligationer eller andra räntebärande värdepapper som ska tas upp under ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2) eller ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5),
2. tillgodohavanden hos centralbanker som kan disponeras fritt när som helst och som ska tas upp under ”Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker” (Tillgångar, post 1), samt
3. fordringar på sådana finansiella holdingföretag som avses i 1 kap. 1 § andra stycket.

Allmänna råd

Begreppet kreditinstitut definieras i 1 kap. 2 § och omfattar där även finansiella holdingföretag som avses i 1 kap 1 § andra stycket. Dessa behandlas dock inte som kreditinstitut i detta sammanhang, utan undantas enligt andra stycket 3. Fordringar på centralbanker och kreditinstitut omfattar clearingfordringar på berörda institut, vilka alltså redovisas under denna post.

Vid en äkta återköpstransaktion redovisar mottagande part enligt 2 kap. 5 § andra stycket den erlagda köpeskillingen som en fordran på överförande part. Fordran bör redovisas under denna post i de fall överförande part är ett kreditinstitut eller en centralbank. I övriga fall redovisas fordran under ”Utlåning till allmänheten” (Tillgångar, post 4).

En fordran i form av kontantsäkerhet vid värdepappersupplåning bör redovisas under denna post i de fall långivaren är ett kreditinstitut eller en centralbank. I övriga fall redovisas fordran under ”Utlåning till allmänheten” (Tillgångar, post 4).

5 §³¹ Tillgångar: Post 4 — Utlåning till allmänheten. Utlåning till allmänheten ska omfatta fordringar, inklusive betalkortsfordringar, på kunder som inte är kreditinstitut. Denna post omfattar även fordringar på Riksgäldskontoret.

Undantag:

fordringar i form av obligationer eller andra värdepapper som ska tas upp under ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper” (Tillgångar, post 5) eller ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2).

³⁰ BRD art. 15.

³¹ BRD art. 16.

6 §³² Tillgångar: Post 5 — Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Denna post ska omfatta sådana omsättningsbara obligationer och andra räntebärande värdepapper (inklusive nollkupongs- och diskonteringsinstrument) som emitterats av kreditinstitut, andra företag eller offentliga organ.

Undantag:

sådana obligationer och andra räntebärande värdepapper som är belåningsbara i centralbanken och i övrigt uppfyller förutsättningarna för att redovisas under ”Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.” (Tillgångar, post 2).

Allmänna råd

Bestämmelser om uppdelning av denna post i delposterna ”Emitterade av offentliga organ” och ”Emitterade av andra låntagare” finns i 5 kap. 2 §.

Vid gränsdragningen mellan räntebärande värdepapper i post 5 och utlåning i posterna 3 och 4 är det primära kriteriet om institutets fordran är omsättnings- eller överlåtbar. Enkla skuldebrev redovisas under någon av utlåningsposterna.

7 §³³ Tillgångar: Post 6 — Aktier och andelar (som inte ingår i post 7 eller 8). Här redovisas innehav av aktier och andelar samt teckningsrätter och delrätter på aktier.

Undantag:

aktier och andelar i intresseföretag eller koncernföretag, som ska redovisas under tillgångspost 7 respektive 8.

Allmänna råd

Exempel på andelar är andel i en bostadsrättsförening (bostadsrätt) och andel i en värdepappersfond.

Andra aktieoptioner än teckningsrätter och delrätter redovisas inte under denna post. Se även 13 och 18 §§.

8 §³⁴ Tillgångar: Post 7 — Aktier och andelar i intresseföretag. Här redovisas innehav av aktier och andelar i intresseföretag samt teckningsrätter och delrätter på aktier i intresseföretag (jfr 1 kap. 5 § ÅRL).

9 §³⁵ Tillgångar: Post 8 — Aktier och andelar i koncernföretag. Här redovisas innehav av aktier och andelar i koncernföretag samt teckningsrätter och delrätter på aktier i koncernföretag (jfr 1 kap. 4 § ÅRL).

10 §³⁶ Tillgångar: Post 9 — Immateriella anläggningstillgångar. Denna post ska omfatta:

1. balanserade utgifter för forsknings- och utvecklingsarbeten och liknande,
2. koncessioner, patent, licenser, varumärken samt liknande rättigheter och tillgångar,

³² BRD art. 17.

³³ BRD art. 4.

³⁴ BRD art. 4.

³⁵ BRD art. 4.

³⁶ BRD art. 4.

3. hyresrätter och liknande rättigheter,
4. goodwill, samt
5. förskott avseende immateriella anläggningstillgångar.

Allmänna råd

Vad som får redovisas som immateriell anläggningstillgång och vad som är goodwill anges i 4 kap. 1 § ÅRKL (jfr 4 kap. 2 § ÅRL).

11 §³⁷ Tillgångar: Post 10 — Materiella tillgångar. Denna post ska omfatta:

1. byggnader och mark,
2. maskiner och tekniska anläggningar,
3. inventarier, verktyg och installationer,
4. pågående nyanläggningar, samt
5. förskott avseende materiella anläggningstillgångar.

Byggnader och mark omfattar:

1. byggnader och mark,
2. byggnader under uppförande, samt
3. erlagd handpenning avseende byggnader och mark.

Posten omfattar såväl sådana fastigheter som institutet övertagit för att skydda en fordran som fastigheter där den egna verksamheten bedrivs.

Vid redovisning av leasing enligt reglerna för operationell leasing redovisar lease-givaren samtliga leasingobjekt som utgör anläggningstillgångar under "Materiella tillgångar". Av- och nedskrivning av leasingobjekt redovisas under "Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar" (Resultaträkningen, post 10). Förskott till leverantörer för leasingobjekt redovisas som materiella tillgångar, och förskottsbeloppen anges i not.

12 § Tillgångar: Post 11 — Tecknat ej inbetalt kapital. Här redovisas fordringar avseende ännu inte fullgjorda betalningar för tecknade aktier eller andelar.

Innan ett nyemissionsbeslut har registrerats, redovisas motsvarande belopp på skuldsidan under posten "Övriga skulder" (Skulder och eget kapital, post 4). Efter registrering flyttas beloppet till "Aktiekapital / Grundfond / Insatskapital" (Skulder och eget kapital, post 9).

Allmänna råd

Denna post omfattar bl.a. fordringar vid nyemission av aktier. När nyemissionsbeslutet registreras, flyttas motsvarande belopp på skuldsidan till posten "Aktiekapital" enligt bestämmelserna i 4 kap. 12 § sista stycket aktiebolagslagen (1975:1385).

13 § Tillgångar: Post 12 — Övriga tillgångar. Här redovisas:

1. sådana derivat som har ett positivt bokfört värde, om det inte är lämpligare att redovisa derivatet under någon annan post,
2. fordringar som inte uppkommit genom banktransaktioner, t.ex. aviserade men obetalda leasinghyror, fondlikvidfordringar och förfallna räntefordringar, samt
3. andra tillgångar som inte lämpligen kan placeras under någon annan post.

³⁷ BRD art. 4.

Allmänna råd

Derivat som har ett negativt bokfört värde, redovisas som huvudregel under ”Övriga skulder” enligt 18 §.

Bestämmelserna innebär att aktierelaterade och ränterelaterade derivat som huvudregel inte redovisas tillsammans med motsvarande underliggande instrument utan under ”Övriga tillgångar” eller ”Övriga skulder”. Teckningsrätter (teckningsoptioner) och delrätter redovisas dock under ”Aktier och andelar” enligt 7–9 §§.

14 §³⁸ Tillgångar: Post 13 — Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter.

Här redovisas sådana utgifter som bokförts under räkenskapsperioden men som utgör kostnader för perioder efter balansdagen samt sådana intäkter som bokförts under räkenskapsperioden men som utgör inkomster efter balansdagen.

Här redovisas även upplupen ränta på utlåning samt upplupen kupongränta på räntebärande värdepapper.

Skulder, avsättningar och eget kapital

15 §³⁹ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 1 — Skulder till kreditinstitut. Skulder till kreditinstitut omfattar skulder till kreditinstitut och centralbanker. Med kreditinstitut avses även utländska institut av motsvarande slag, inklusive internationella bankinrättningar.

Undantag:

1. obligationer eller andra värdepapper som redovisas under ”Emitterade värdepapper m.m.” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3),
2. skulder som redovisas under ”Efterställda skulder” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7), samt
3. skulder till sådana finansiella holdingföretag som avses i 1 kap. 1 § andra stycket.

Allmänna råd

Begreppet kreditinstitut definieras i 1 kap. 2 § och omfattar där även finansiella holdingföretag som avses i 1 kap. 1 § andra stycket. Dessa behandlas dock inte som kreditinstitut i detta sammanhang, utan undantas enligt andra stycket 3. Skulder till centralbanker och kreditinstitut innefattar clearingskulder till berörda institut, och dessa redovisas alltså under denna post.

Vid en äkta återköpstransaktion redovisar överförande part enligt 2 kap. 5 § andra stycket den mottagna köpeskillingen som en skuld till mottagande part. Om mottagande part är ett kreditinstitut eller en centralbank bör skulden redovisas under denna post. I övriga fall redovisas skulden under ”In- och upplåning från allmänheten” (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 2).

En skuld till följd av att långgivaren har tagit emot kontantsäkerhet vid värdepapperslån bör redovisas under denna post i de fall låntagaren är ett kredit-

³⁸ BRD art. 1.1, jfr med det fjärde direktivet (78/660/EEG) art. 18.

³⁹ BRD art. 18.

institut eller en centralbank. I övriga fall redovisas skulden under "In- och upplåning från allmänheten" (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 2).

16 §⁴⁰ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 2 — In- och upplåning från allmänheten. Här redovisas all in- och upplåning från allmänheten, dvs. från andra än kreditinstitut och centralbanker. Här redovisas även in- och upplåning från Riksgäldskontoret.

Undantag:

1. upplåning i form av obligationer eller andra värdepapper som redovisas under "Emitterade värdepapper m.m." (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 3), samt
2. skulder som ska tas upp under "Efterställda skulder" (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7).

Under delpost 2.a, "Inlåning", redovisas insatta sparmedel i bank samt kunders medel på konto som tas emot av andra institut än banker.

17 §⁴¹ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 3 — Emitterade värdepapper m.m. Här redovisas obligationer och andra skulder för vilka omsättningsbara värdepapper har emitterats, t.ex. bankcertifikat och skulder enligt egna accepter eller egna växlar.

Endast sådana växlar som ett kreditinstitut ställt ut för egen upplåning och som institutet svarar för i första hand (som trassat) ska räknas som egna accepter.

Undantag:

skulder som redovisas under "Efterställda skulder" (Skulder, avsättningar och eget kapital, post 7).

Under delpost 3.b, "Övriga", redovisas skulder enligt egna accepter eller egna växlar samt liknande värdepapper.

Återköpta egna skuldebrev ska räknas av från den utestående skulden.

Allmänna råd

Vid gränsdragningen mellan emitterade värdepapper i post 3 och skulder i posterna 1 och 2 är det primära kriteriet om fordran på institutet ur borgenärens synvinkel är omsättnings- eller överlåtbar. Utgivna löpande skuldebrev bör därför redovisas under denna post, medan enkla skuldebrev redovisas under "Skulder till kreditinstitut" (post 1) eller "In- och upplåning från allmänheten" (post 2).

18 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 4 — Övriga skulder. Posten "Övriga skulder" omfattar:

1. sådana derivat som har ett negativt bokfört värde, om det inte är lämpligare att redovisa derivatet under någon annan post,
2. skulder som inte har uppkommit genom banktransaktioner, t.ex. egna skatteskulder, leverantörsskulder och fondlikvidskulder, samt
3. andra skulder som inte lämpligen kan placeras under någon annan post.

⁴⁰ BRD art. 19.

⁴¹ BRD art. 20.

Allmänna råd

Derivat med positivt bokfört värde, redovisas som huvudregel under ”Övriga tillgångar” enligt 13 §.

Bestämmelserna innebär att aktierelaterade och ränterelaterade derivat som huvudregel inte redovisas tillsammans med motsvarande underliggande instrument utan under ”Övriga tillgångar” eller ”Övriga skulder”.

19 §⁴² Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 5 — Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter. Här redovisas inkomster som bokförts under räkenskapsperioden men som utgör intäkter för perioder efter balansdagen samt kostnader som avser räkenskapsåret men som innebär utgifter först efter balansdagen.

Här redovisas även upplupen ränta på in- och upplåning samt upplupen kupongränta på finansiella skulder.

20 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 6 — Avsättningar. Här redovisas det som avses i 3 kap. 2 § ÅRKL (jfr 3 kap. 9 § ÅRL).

21 §⁴³ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 7 — Efterställda skulder. Under denna post ska sådana skulder redovisas som, vare sig de representeras av värdepapper eller inte, i händelse av likvidation eller konkurs enligt avtal ska återbetalas först efter det att övriga borgenärer tillgodosetts.

22 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 8 — Obeskattade reserver. Här redovisas ackumulerade överavskrivningar, ersättningsfonder, periodiseringsfonder, uppskovsbelopp och andra obeskattade reserver.

I koncernbalansräkningen delas obeskattade reserver upp i en latent skatteskuld, som redovisas under post 6.b, ”Avsättningar för skatter”, och i en bunden kapitaldel, som redovisas under post 12.e, ”Övriga fonder”.

23 §⁴⁴ Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 9 — Aktiekapital / Grundfond / Insatskapital. Här redovisas sådant kapital som enligt institutets associationsform ska räknas som eget kapital och som är tecknat av aktieägare eller andra andelsinnehavare.

I bankaktiebolag och aktiebolag betecknas posten ”Aktiekapital”, i sparbanker ”Grundfond” och i medlemsbanker ”Insatskapital”.

24 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 10 — Överkursfond. Här redovisas överkurs vid emission av aktier.

25 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 11 — Uppskrivningsfond. Här redovisas en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap. 1 och 2 §§ ÅRKL.

26 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 12 — Andra fonder. Vid redovisningen av delpost 12.b, ”Kapitalandelsfond”, ska institutet göra avsättningar till och nedsättningar av kapitalandelsfonden genom att flytta belopp inom eget kapital som en justering av balanserade vinstmedel. Sådana av- och nedsättningar ska således inte gå över resultaträkningen.

⁴² BRD art. 11, jfr med fjärde direktivet art. 21.

⁴³ BRD art. 21.

⁴⁴ BRD art. 22.

Avsättningar till en kapitalandelsfond ska redovisas efter skatt.

I delpost 12.c, ”Fond för verkligt värde”, redovisas värdeförändringar enligt 4 kap. 1 § ÅRKL (jfr 4 kap. 14 d § ÅRL).

Delpost 12.d, ”Garantifond”, avser en sådan fond som anges i 5 kap. 1 § sparbankslagen (1987:619).

Allmänna råd

Till följd av ÅRL redovisas följande värdeförändringar i ”Fond för verkligt värde”:

1. värdeförändringar som avser ett säkringsinstrument och som inte redovisas direkt i resultaträkningen,
2. värdeförändring orsakad av kursändring på en monetär post som utgör en del av företagets nettoinvestering i en utländsk enhet, samt
3. värdeförändringar på finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde enligt 4 kap. 2 § 4 ÅRKL (jfr 4 kap. 14 a § ÅRL) och som inte redovisas direkt i resultaträkningen.

27 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 13 — Balanserad vinst eller förlust. Här redovisas balanserad vinst eller ansamlad förlust.

Om institutet förvärvar egna aktier, ska fritt eget kapital minskas med utgiften för förvärvet enligt vad som följer av 5 kap. 1 § ÅRKL (jfr 5 kap. 14 § andra stycket ÅRL). Vid överlåtelse av egna aktier ska fritt eget kapital ökas med inkomsten av överlåtelsen.

28 § Skulder, avsättningar och eget kapital: Post 14 — Årets resultat. Här redovisas nettovinst eller nettoförlust för räkenskapsåret.

Poster inom linjen

29 § Poster inom linjen: Post 1 — Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser, varje slag för sig (”För egna skulder ställda säkerheter”). Här redovisas säkerheter som institutet ställt för egna skulder.

30 § Poster inom linjen: Post 2 — Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter, varje slag för sig (”Övriga ställda säkerheter”). Här redovisas säkerheter som institutet ställt för annat än egna skulder, t.ex. för tredje man eller för egna ansvarsförbindelser.

31 §⁴⁵ Poster inom linjen: Post 3 — Ansvarsförbindelser. Här redovisas sådana transaktioner som innebär att ett institut har ställt garanti för tredje mans förpliktelser.

Delpost 3.b, ”Garantier”, omfattar alla ingångna garantiförpliktelser, bl.a. borgensförbindelser och oåterkalleliga rembursar.

32 §⁴⁶ Poster inom linjen: Post 4 — Åtaganden. Här redovisas sådana oåterkalleliga åtaganden som innebär risktagande.

⁴⁵ BRD art. 24.

⁴⁶ BRD art. 25 och 12.5.

Delpost 4.a, ”Åtaganden till följd av återköpstransaktioner”. Här redovisas sådana åtaganden som ingåtts i samband med oäkta återköpstransaktioner. Överförande part ska ta upp lösenpriset för den säljoption som ställts ut i transaktionen.

Delpost 4.b, ”Andra åtaganden”. Här redovisas bl.a. sådana oåterkalleliga åtaganden som är en följd av vidareutlåning av inlånade värdepapper.

Resultaträkningens poster

1 § Posterna i 2–22 §§ avser uppställningsformen för resultaträkningen enligt bilaga 2 till ÅRKL.

Avvikelser från 2–22 §§ får göras i fråga om posternas innehåll, om

1. avvikelsen är nödvändig som en direkt följd av sådana avsteg som får göras från uppställningsformen för balansräkningen enligt 3 kap. 2 §,
2. minst samma information lämnas som om reglerna om posternas innehåll följts, samt
3. upplysningar om avvikelsen och skälen för avvikelsen lämnas i en not.

Resultaträkningen

2 §⁴⁷ Post 1 — Ränteintäkter. Här redovisas intäkter från sådana tillgångar som tas upp under Tillgångar, posterna 1–5 i balansräkningen ("Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker", "Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.", "Utlåning till kreditinstitut", "Utlåning till allmänheten" eller "Obligationer och andra räntebärande värdepapper").

Här redovisas även intäkter i form av periodiserad mellanskillnad mellan avistakurs och terminskurs då avistaposter säkrats genom terminskontrakt. Mottagande part i en äkta återköpstransaktion ska på motsvarande sätt ta upp den periodiserade mellanskillnaden mellan köpeskillingen i avistaledet och terminsledet.

Här redovisas också intäkter i form av sådana ränteliknande provisioner som beräknas på tidsbasis eller på basis av storleken på en fordran.

Allmänna råd

Här redovisas även ränteintäkter och räntekostnader på sådana ränteswappar som skyddar räntebärande tillgångar vid säkringsredovisning.

3 § Post 2 — Leasingintäkter. Här redovisas leasingintäkter brutto, dvs. före avskrivningar enligt plan.

4 §⁴⁸ Post 3 — Räntekostnader. Här redovisas kostnader för sådana skulder som tas upp under Skulder, avsättningar och eget kapital, posterna 1, 2, 3 eller 7 ("Skulder till kreditinstitut", "In- och upplåning från allmänheten", "Emitterade värdepapper m.m." eller "Efterställda skulder").

Avgifter för den statliga insättningsgarantin redovisas också under denna post.

Här redovisas även kostnader i form av periodiserad mellanskillnad mellan avistakurs och terminskurs då avistaposter säkrats genom terminskontrakt. Överförande part i en äkta återköpstransaktion redovisar på motsvarande sätt den periodiserade mellanskillnaden mellan köpeskillingen i avistaledet och terminsledet.

⁴⁷ BRD art. 29.

⁴⁸ BRD art. 29.

Här redovisas också kostnader i form av ränteliknande provisioner som beräknas på tidsbasis eller på basis av en skulds storlek. Provision som debiteras i samband med uttag på inlåningsräkning är en korrigerings av avtalad ränta som ska minska institutets räntekostnader.

Allmänna råd

Här redovisas även räntekostnader och ränteintäkter på sådana ränteswappar som skyddar räntebärande skulder vid säkringsredovisning.

5 §⁴⁹ Post 4 — Erhållna utdelningar. Här redovisas all utdelning från aktier och andelar, inklusive utdelning från intresseföretag och koncernföretag.

6 §⁵⁰ Post 5 — Provisionsintäkter. Här redovisas intäkter för lämnade tjänster, i den mån de inte är att betrakta som ränta, se 2 §.

Värdepappersbolag får redovisa provisionsintäkter respektive provisionskostnader överst i uppställningsformen för resultaträkningen.

Allmänna råd

Exempel på provisioner är:

- provisioner som kan hänföras till garantigivning, till låneförvaltning för andra långivares räkning och till värdepapperstransaktioner för tredje mans räkning,
- provisioner och andra avgifter samt intäkter som kan hänföras till betalningstransaktioner, clearingtransaktioner, kontoadministration samt förvaring och förvaltning av värdepapper,
- provisioner som kan hänföras till transaktioner i utländsk valuta samt till försäljning och köp av mynt och ädla metaller för tredje mans räkning, samt
- provisioner för mäklartjänster i samband med inlånings-, försäkrings- och låneavtal.

7 §⁵¹ Post 6 — Provisionskostnader. Här redovisas kostnader för mottagna tjänster, i den mån de inte är att betrakta som ränta, se 4 §.

Allmänna råd

För exempel på provisioner och placering av provisionskostnader i värdepappersbolags resultaträkning, se de allmänna råden till 6 §.

8 §⁵² Post 7 — Nettoresultat av finansiella transaktioner. Här redovisas:

1. nettovinster eller nettoförluster av handel med dels finansiella instrument som innehas för handel (inklusive alla derivat) eller som utgör finansiella tillgångar som kan säljas, dels ädla metaller,
2. andra redovisade värdeförändringar på sådana finansiella instrument som avses i 1 och ädla metaller, samt
3. nettovinster eller nettoförluster av valutatransaktioner samt andra redovisade värdeförändringar av tillgångar och skulder i utländsk valuta i den mån de kan hänföras till valutakursförändringar.

⁴⁹ BRD art. 30.

⁵⁰ BRD art. 2.4 och 31.

⁵¹ BRD art. 31.

⁵² BRD art. 32.

Första stycket 2 och 3 tillämpas inte på värdeförändringar som redovisas direkt mot fonden för verkligt värde.

Här ska inte tas upp sådana värdeförändringar som enligt 2 och 4 §§ ska redovisas som ränta.

Allmänna råd

När resultatet av återköp av egna räntebärande värdepapper tas direkt till resultatet, bör det redovisas under denna post.

9 § Post 8 — Övriga rörelseintäkter. Här redovisas sådana rörelseintäkter som inte lämpligen kan tas upp under någon annan post, t.ex. preskriberade medel, intäkter från egna fastigheter, driftsnetto från övertagna fastigheter samt realisationsvinst vid avyttring av investeringar som hålls till förfall.

10 §⁵³ Post 9 — Allmänna administrationskostnader. Här redovisas:
– personalkostnader, inklusive löner och arvoden, bonus och provisioner, pensionskostnader och andra sociala kostnader, samt
– övriga administrationskostnader.

Som pensionskostnader redovisas bruttokostnaden för pensionsförpliktelser, exklusive ATP-avgifter och premier för tjänstegrupplivförsäkring. Här redovisas även avkastningsskatt. Som bruttokostnad redovisas summan av kalkylmässiga kostnader enligt en försäkringsteknisk beräkning samt kostnader för pensionspremier.

Kalkylmässiga pensionskostnader omfattar trygghanden som sker

- a) i en pensionsstiftelse,
- b) genom avsättning i balansräkningen, samt
- c) genom någon annan skuldföring i balansräkningen.

Angående a: Då trygghanden sker i en pensionsstiftelse, beräknas de kalkylmässiga pensionskostnaderna av Bankanställdas Pensionstjänst (BPT), Sparinstitutens Pensionskassa (SPK) eller någon annan. De kalkylmässiga pensionspremierna ska vara beräknade som om premierna faktiskt skulle ha betalats för pensionsförpliktelserna och inkludera löneskatt på de kalkylmässiga kostnaderna.

Angående b: Då trygghanden av pensionsförpliktelserna sker genom skuldföring i balansräkningen ska som kalkylmässig pensionskostnad redovisas under året utbetalda pensioner samt förändringen av kapitalvärdena vid utgången av redovisningsperioden i förhållande till ingången av perioden. Även avkastningsskatt samt löneskatt på kalkylmässiga kostnader och löneskatt på nettobetald premiär ska inkluderas.

En minskning av kapitalvärdet som beror på att enskilda pensionsförpliktelser helt eller delvis har upphört ska inte reducera pensionskostnaden enligt denna beräkning utan redovisas som intäkt under bokslutsdispositioner.

Kostnaden för pensionspremier omfattar definitiva premier till försäkringsföretag enligt en försäkringsteknisk beräkning. Företag som är anslutna till SPP eller SPK ska redovisa bruttopremien respektive den definitiva premien som

⁵³ BRD art. 27.

pensionskostnad, medan en mottagen rabatt ska redovisas som intäkt under bokslutsdispositioner.

Som kostnad för pensionspremier för en pensionsförpliktelse som täckts genom köp av en engångsförsäkring ska redovisas det värde som kommit fram vid en försäkringsteknisk beräkning. En eventuell rabatt ska redovisas som intäkt under bokslutsdispositioner.

Som betalda pensionspremier ska även sådana premier redovisas som betalas löpande till försäkringsbolag för tilläggs pensioner som inte är skattemässigt avdragsgilla, t.ex. kapitalförsäkringar, samt premier till Försäkringsbolaget Pensionsgaranti (FPG), eller någon annan, då pensionsåtaganden säkerställts.

Allmänna råd

Övriga administrationskostnader omfattar bl.a. hyres-, revisions-, utbildnings-, ADB-, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt kassadifferenser.

11 §⁵⁴ Post 10 — Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar. Här redovisas avskrivningar och nedskrivningar av sådana anläggningstillgångar som tas upp under posterna ”Immateriella anläggningstillgångar” (Tillgångar, post 9) eller ”Materiella tillgångar” (Tillgångar, post 10).

12 § Post 11 — Övriga rörelsekostnader. Här redovisas sådana rörelsekostnader som inte lämpligen kan tas upp under någon annan post.

Allmänna råd

Kostnader som kan redovisas här är t.ex. marknadsföringskostnader och försäkringskostnader.

13 §⁵⁵ Post 12 — Kreditförluster, netto. Här redovisas:

1. kostnader vid nedskrivningar av sådana fordringar som ska tas upp under posterna ”Utlåning till kreditinstitut” (Tillgångar, post 3) eller ”Utlåning till allmänheten” (Tillgångar, post 4) samt nedskrivningar av räntor som balanserats i tidigare årsbokslut,
2. avsättningar för sådana ansvarsförbindelser och åtaganden som tas upp inom linjen,
3. intäkter av tidigare nedskrivna fordringar, samt
4. belopp som återförts efter tidigare nedskrivningar eller avsättningar.

Allmänna råd

Nettokostnaden för att infria ställda garantier bör bedömas med hänsyn till värdet av eventuella regressrätter.

14 § Post 12A — Värdeförändring på övertagen egendom. Om ett institut i väsentlig utsträckning har övertagit egendom för att skydda fordringar, ska det lägga till en kompletterande post med beteckningen 12A, ”Värdeförändring på övertagen egendom”, efter posten 12, ”Kreditförluster, netto”, i uppställningsformen för resultaträkningen.

⁵⁴ BRD art. 27.

⁵⁵ BRD art. 33.

Här redovisas:

1. värdeförändringar på sådan egendom som ett institut övertagit för att skydda fordringar, samt
2. resultat av avyttring av övertagen egendom.

Andra stycket 1 tillämpas inte på värdeförändringar som redovisas direkt mot fonden för verkligt värde.

Om innehaven av övertagen egendom är oväsentliga, ska de intäkter och kostnader som anges i andra stycket istället redovisas som "Övriga rörelseintäkter" respektive "Övriga rörelsekostnader".

15 §⁵⁶ Post 13 — Nedskrivningar av finansiella tillgångar. Här redovisas kostnader vid nedskrivning av sådana finansiella tillgångar som tas upp under "Obligationer och andra räntebärande värdepapper" (Tillgångar, post 5), "Aktier och andelar (som inte ingår i post 7 eller 8)" (Tillgångar, post 6), "Aktier och andelar i intresseföretag" (Tillgångar, post 7) eller "Aktier och andelar i koncernföretag" (Tillgångar, post 8).

16 §⁵⁷ Post 14 — Återföringar av nedskrivningar av finansiella tillgångar. Här redovisas belopp som återförts efter tidigare nedskrivningar av finansiella tillgångar, om nedskrivningen kostnadsförts enligt 15 §.

16 a § Post 14A — Andelar i intresseföretags resultat. Här redovisas koncernens andel i resultatet för de intresseföretag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden. I det ägande företagens egen årsredovisning ska anskaffningsmetoden användas, och utdelning från intresseföretag redovisas i post 4 – "Erhållna utdelningar".

17 § Post 15 — Bokslutsdispositioner. Här redovisas avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

I koncernresultaträkningen ska posten inte användas. Den latent skattekostnaden ska redovisas under den skattepost som är tillämplig (post 16 eller 17).

Som avräkning av pensioner redovisas här skillnaden mellan, å ena sidan, den bruttokostnad för ingångna pensionsförpliktelser som redovisats under allmänna administrationskostnader och, å andra sidan, den nettokostnad som belastar institutets nettoresultat.

Här redovisas:

- kalkylmässiga pensionskostnader motsvarande den kostnad som redovisats under allmänna administrationskostnader,
- utbetalda pensioner inklusive sådana som täcks genom avsättning eller någon annan skuldföring i balansräkningen (–),
- avkastningsskatt och löneskatt baserad på en skattemässig beräkning (–),
- gottgörelse från någon stiftelse (+),
- återföring från någon skuldförd post i balansräkningen (+),
- återbetalning av premier som betalats tidigare till försäkringsbolag för tilläggspensioner som inte är skattemässigt avdragsgilla (+),
- avsättningar till stiftelse (–), samt
- avsättningar eller någon annan skuldföring i balansräkningen (–).

⁵⁶ BRD art. 34.

⁵⁷ BRD art. 34.

18 § Post 16 — Skatt på årets resultat. Här redovisas vad som i enlighet med god redovisningssed anses vara skatt på årets resultat.

19 § Post 17 — Övriga skatter. Här redovisas vad som i enlighet med god redovisningssed anses vara andra skatter än skatt på årets resultat.

Allmänna råd

Enligt Föreningen Auktoriserade Revisorers uttalande nummer 20, Fastighetskatt, särskild löneskatt och avkastningsskatt på pensionsmedel, bör de angivna skatterna redovisas bland rörelsens kostnader och inte som skattekostnad.

Under posten ”Övriga skatter” bör endast redovisas sådana skattekostnader som inte är relaterade till resultatet, rörelsen eller finansieringen, t.ex. eventuella engångsskatter och förmögenhetsskatter.

20 § Post 18 — Årets resultat. Här redovisas nettovinsten eller nettoförlusten för räkenskapsåret.

Resultaträkningens uppställningsform*Allmänna råd*

Resultaträkningen bör innehålla de summeringsrader som anges nedan.

1. Ränteintäkter
2. Leasingintäkter
3. Räntekostnader
RÄNTENETTO
4. Erhållna utdelningar
5. Provisionsintäkter
6. Provisionskostnader
7. Nettoresultat av finansiella transaktioner
8. Övriga rörelseintäkter
SUMMA RÖRELSEINTÄKTER
9. Allmänna administrationskostnader
10. Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella
anläggningstillgångar
11. Övriga rörelsekostnader
SUMMA KOSTNADER FÖRE KREDITFÖRLUSTER
RESULTAT FÖRE KREDITFÖRLUSTER
12. Kreditförluster, netto
- 12A. Värdeförändring på övertagen egendom
13. Nedskrivningar av finansiella tillgångar
14. Återföringar av nedskrivningar av finansiella
tillgångar
- 14A. Andelar i intresseföretags resultat
RÖELSERESULTAT
15. Bokslutsdispositioner
16. Skatt på årets resultat
17. Övriga skatter
ÅRETS RESULTAT

Värdepappersbolag får enligt bilaga 2, 6 § redovisa Provisionsintäkter och Provisionskostnader före ränteintäkter.

Enligt 5 kap. 25 § ska upplysningar lämnas om räntenetto. Endast sådana företag som inte redovisar leasing enligt reglerna för operationell leasing kan redovisa räntenettet i resultaträkningen i delsummeringsraden Räntenetto.

Enligt bilaga 2, 16 a § tas koncernens andel i resultatet för de intresseföretag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden upp i posten 14A – Andelar i intresseföretags resultat.

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Gent Jansson, Finansinspektionen, Box 6750, 113 85 Stockholm.

Beställningsadress: Thomson Fakta AB, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tfn 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.

Prenumerera också per e-post på www.fi.se.

ISSN 1102-7460

INNEHÅLL

FFFS 2004:20

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner	1
Definitioner	2
Dispens	3
2 kap. Allmänna bestämmelser om årsredovisning	3
Tillämpning av internationella redovisningsstandarder	3
Pantförskrivna egendom	4
Konsortielån	4
Förvaltade medel	5
Övertagen egendom	5
Repor och andra återköpstransaktioner	5
Värdepapperisering	6
3 kap. Balansräkning och resultaträkning	6
Balansräkningens och resultaträkningens innehåll	6
Avvikelser från balansräkningens uppställningsform	6
4 kap. Värderingsregler	7
Värdering av finansiella instrument	7
Värdering av övertagen egendom	7
Nettoförsäljningsvärde och verkligt värde för tillgångar och skulder	7
Nettoförsäljningsvärde och verkligt värde för övertagna fastigheter	8
Värdering av lånefordringar	9
Säkringsredovisning	9
Pensionsåtaganden	9
5 kap. Tilläggsupplysningar	9
<i>Balansräkningen</i>	9
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9
Klassificering av finansiella instrument	10
Upplysningar om värdepapper	10
Löptidsinformation	11
Innehav i kreditinstitut	11
Leasingaffärer	12
Byggnader och mark i den egna verksamheten	12
Uppdelning av lånefordringar på kategorier av låntagare	12
Uppdelning av lånefordringar på geografiska områden	13
Omstrukturerade lånefordringar samt omklassificerade osäkra lånefordringar	14
Transfereringsrisk	14
Övertagen egendom	14
Övertagen egendom som utgörs av fastigheter	15
Undantag från plikten att upplysa om övertagna fastigheter	16
Poster inom linjen	17
Medel som förvaltas i eget namn men för tredje mans räkning	18
Pensionsförpliktelser	18

Obeskattade reserver	18
Fond för verkligt värde	18
Upplysningar om verkligt värde	18
Upplysningar om bokförda över- och undervärden	21
Särskilda upplysningar om derivat	21
Efterställda tillgångar	23
<i>Resultaträkningen</i>	23
Räntor	23
Leasing	24
Erhållna utdelningar	24
Provisioner	24
Nettoresultat av finansiella transaktioner	25
Pensionskostnader	25
Ersättningar till ledande befattningshavare	26
Kreditförluster, netto	28
Värdeförändring på övertagen egendom	28
Fastigheter som övertagits som skydd för fordran	29
Nedskrivningar av finansiella tillgångar	29
Intäkternas geografiska fördelning	29
Kostnader för efterställda skulder	30
Övriga upplysningar	30
Förvaltnings- och förmedlingstjänster	30
Upplysningar om finansiella risker och andra risker	31
Marknadsrisker	32
Kreditrisker	33
Värdepapperisering	34
Utländsk valuta	35
Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper	35
Lånefordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde	35
Föreskriftsenlighet	36
Upplysningar om övergången till internationella redovisningsstandarder	36
6 kap. Förvaltningsberättelse och kapitaltäckningsanalys	37
Förvaltningsberättelse	37
Övervärden i fondförsäkringsrörelse	37
Kapitaltäckningsanalys	38
Nya redovisningsstandarders konsekvenser för tillämpning av rörelse regler	39
7 kap. Koncernredovisning	40
Tillämpning av årsredovisningsregler i koncernredovisningen	40
Koncernredovisning i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen	40
8 kap. Delårsrapport	40
Grundläggande regler	40
Särskilda värderingsregler	41
Balans- och resultaträkningar	41
Särskilda upplysningsregler	42
Insändande av delårsrapport	42
Delårsrapport i moderföretag som tillämpar IAS-förordningen	43
Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	43
Bilaga 1 Balansräkningens poster	45
Tillgångar	45
Skulder, avsättningar och eget kapital	49

Poster inom linjen	52
Bilaga 2 Resultaträkningens poster	54
Bilaga 3 Resultaträkningens uppställningsform	60